

"اصلاح قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران"

که در جلسه علنی شماره (۱۵۸) روز سه شنبه مورخ ۱۳۹۲/۰۹/۱۲ اعلام وصول گردیده است جهت بررسی به کمیسیونهایی که ذیلاً به عنوان کمیسیون اصلی و فرعی مشخص گردیده است ارجاع می شود:

ردیف	عنوان کمیسیونهای تخصصی	اصلی	فرعی	دلایل ارجاع و مواد مورد بررسی در کمیسیون فرعی
۱	آموزش، تحقیقات و فناوری			
۲	اجتماعی			
۳	اقتصادی			
۴	امنیت ملی و سیاست خارجی			
۵	انرژی			
۶	برنامه و بودجه و محاسبات			
۷	بهداشت و درمان			
۸	شوراها و امور داخلی کشور			
۹	صنایع و معادن			
۱۰	عمران			
۱۱	فرهنگی			
۱۲	قضایی و حقوقی			
۱۳	کشاورزی، آب و منابع طبیعی			
عنوان کمیسیونهای خاص و ویژه				
خ - ۱	تدوین آیین نامه داخلی مجلس			
خ - ۲	اصل نودم (۹۰) قانون اساسی			
۳	ویژه			

مدیرکل تدوین قوانین	اصلی	فرعی	مشترک
معاون قوانین	اصلی	فرعی	مشترک
نظر نهایی	اصلی	فرعی	مشترک

۴۴۶۶۹/۱۴۶۸۲۶

۱۳۹۲/۹/۱۱

مجلس شورای اسلامی

اداره کل قوانین

این لایحه در جلسه علمی ۱۵۸ مورخ ۹۲/۹/۱۲
بسمه تعالی وصول و در دفتر طرح ها و نواحی دبیرخانه اداره کل قوانین
"با صلوات بر محمد و آله و سلفه" ۱۵۸ شماره پرسنل حاد ۸۷۵
درج گردید

دفتر معاونان قوانین

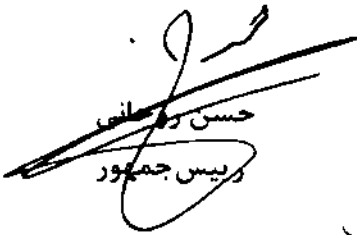
تاریخ: ۹۲/۹/۱۲

شماره: ۵۹۰۳۳

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "اصلاح قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران"
که بنا به پیشنهاد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در جلسه
مورخ ۱۳۹۲/۸/۵ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات
قانونی به پیوست تقدیم می شود.

حسین روحانی
رئیس جمهور

لاریجانی
اصولاً اعلام امر در تاریخ ۹۲/۹/۱۲
در ستاد کارگزاران
تقدیم شد
تاریخ: ۱۳۹۲/۹/۱۲

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

در اجرای بند (ح) ماده (۹) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی و به منظور حذف مداخلات دولت در امور اجرایی و مدیریتی تعاونی ها، رفع ابهامات، نواقص قانونی و اصلاح و بهبود محیط حقوقی و یکپارچه سازی قوانین حاکم بر بخش تعاونی و با عنایت به لزوم توسعه بخش تعاونی در سال های برنامه پنجم توسعه کشور به میزان بیست و پنج درصد اقتصاد ملی موضوع بند (ب) سیاستهای کلی اصل (۴۴) ابلاغی مقام معظم رهبری که مستلزم وجود قانونی جامع، شفاف و تسهیل کننده است، لذا لایحه زیر برای طی مراحل قانونی تقدیم می شود:

لایحه اصلاح قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران

ماده ۱- در ماده (۱) قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران و اصلاحات بعدی آن که از این پس "قانون" نامیده می شود، بندهای زیر اضافه می شود:

۸- ایجاد چتر حمایتی و توانمندسازی اقشار متوسط و کم درآمد جامعه به منظور فقرزدایی و قدرت بخشی به آنها برای حضور مقتدرانه در سرمایه گذاری، مالکیت و مدیریت اقتصاد ملی و بین المللی

۹- حذف واسطه های غیر ضرور در فرآیند تولید تا مصرف و کاهش سطح قیمت ها

۱۰- بهبود وضع زندگی و امکانات معیشت و رفاه مصرف کنندگان کالا و خدمات

۱۱- بهبود وضع شغلی فعالان اقتصادی کوچک

۱۲- کمک به تأمین عدالت اجتماعی از طریق توزیع عادلانه فرصتها، منابع، امکانات و درآمدها بین اقشار و مناطق مختلف

ماده ۲- ماده (۲) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۲- تعاونی، شخص حقوقی غیر دولتی است که با هدف تأمین نیازمندیهای مشترک و ارائه خدمات عادلانه به اعضای آن در حوزه های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی از قبیل تأمین اشتغال و یا بهبود وضع شغلی و یا حرفه ای و یا تأمین و بهبود وضع معیشتی و رفاهی اعضا در راستای تحقق اهداف بخش تعاونی با التزام به اصول تعاونی تأسیس می شود یا اساسنامه خود را با آن تطبیق می دهد. این تعاونی، تعاونی متعارف نیز نامیده می شود.

- ماده ۳-** ماده (۳) قانون به عنوان تبصره (۳) ماده (۶۴) مکرر (۵) به ذیل "فصل دوازدهم - حمایت از بخش تعاونی" منتقل و متن زیر به عنوان ماده (۳) جایگزین می گردد:
- ماده ۳- تعاونیهای متعارف در دو قالب شرکتهای و موسسات تعاونی و در سطوح پایه (سطح اول) و بالادستی (سطوح بالاتر) تاسیس می شوند. منظور از تعاونیهای سطح اول، تعاونیهای با عضویت اشخاص حقیقی و حقوقی غیر دولتی و منظور از تعاونیهای بالادستی، تعاونیهای با عضویت تعاونیها است که عبارتند از گروههای تعاونی، اتحادیه های تعاونی و اتاقهای تعاون.
- در این قانون، منظور از "تعاونیها"، تعاونیهای متعارف و منظور از "شخص یا اشخاص حقوقی بخش تعاونی"، علاوه بر تعاونیهای متعارف، شرکتهای تعاونی سهامی عام، شرکتهای تعاونی سهامی خاص و هر شخص حقوقی غیر اینها است که بیش از نصف سرمایه آن در اختیار تعاونیهای متعارف باشد. همچنین منظور از عبارت شرکتهای تعاونی، شرکتهای تعاونی متعارف سطح اول، گروههای تعاونی و اتحادیه های تعاونی در قالب شرکت است.
- ماده ۴-** ماده (۴) قانون به عنوان تبصره (۲) ماده (۶۴) مکرر (۷) به ذیل فصل دوازدهم منتقل و متن زیر به عنوان ماده (۴) با تبصره های ذیل جایگزین می گردد:
- ماده ۴- اصول کلی حاکم بر تعاونیهای متعارف به شرح زیر است:
- ۱- عضویت در تعاونی داوطلبانه و برای همه واجدین شرایط آن که به خدمات مورد هدف تعاونی احتیاج داشته و متقابلاً تعهدات و مسئولیتهای ناشی از عضویت را بپذیرند بدون هیچگونه تبعیض و محدودیت آزاد است. خدمات تعاونی منحصر به اعضا است و آرایه خدمات به غیر عضو مجاز نیست. موارد استثناء در خصوص آزادی عضویت و منع آرایه خدمات به غیر عضو در این قانون تعیین خواهد شد.
 - ۲- اعضا باید در تأمین سرمایه شرکتهای تعاونی و یا منابع موسسات تعاونی در حد توان مشارکت داشته باشند. آرایه خدمات تعاونی به اعضا باید به نحوی باشد که سود محدود گردد و خدمات به اعضا با قیمتهای ترجیحی نسبت به قیمتهای متعارف بازار آرایه شود و در صورت وجود درآمد در پایان سال مالی، بخشی از آن طبق مقررات این قانون تحت عنوان مازاد برگشتی، به نسبت ارزش معاملات انجام شده با اعضا، به آنها برگشت داده می شود.
 - ۳- شخصیت حقوقی تعاونی مستقل و به صورت خودگردان اداره می شود و در صورت مشارکت و یا حمایت غیر، همواره باید حاکمیت در آن با اعضا باشد. دولت و دستگاههای اجرایی حق مداخله در امور اجرایی و مدیریتی تعاونیها را ندارند.
 - ۴- تعاونی متعهد به اطلاع رسانی جامع و آموزش مستمر به اعضا و کارکنان آن در زمینه آموزشهای کاربردی می باشد و بدین منظور باید بودجه ای منظور نماید.

۵- در مجامع عمومی، میزان رای هر عضو به میزان سهام یا حق عضویت وی ارتباط ندارد؛ در مجامع عمومی تعاونی پایه (سطح اول)، هر عضو یک رای دارد. در تعاونیهای سطوح بالادستی، باستثنای مواردی که در این قانون به نحو دیگری مقرر شده باشد، میزان حق رای اعضا بر اساس هر عضو یک رای یا متناسب با تعداد اعضا یا متناسب با حجم معاملات اعضای آن با تعاونی یا تلفیقی از اینها در اساسنامه تعیین می گردد.

۶- تعاون بین تعاونیها و انسجام و یکپارچگی بخش تعاونی در زمره تعهدات تعاونیها به شمار می رود. انجام معاملات هر تعاونی با تعاونیهای بالادستی که در آن عضویت دارد تقدم دارد.

۷- تعاونی در راستای توجه به ارزشها و نیازهای جامعه، ملزم به رعایت قوانین و مقررات مربوط و نیز رعایت موازین و شعایر دینی در معاملات و فعالیتها است و موضوع فعالیت آن باید در جهت رفع نیازهای اعضای جامعه محل ارایه خدمات باشد.

تبصره ۱- مشارکت بخش دولتی به عنوان سهامدار غیر عضو به نحو مقرر در ماده (۱۸) این قانون و با رعایت تبصره (۳) آن مجاز است. همچنین ایفای نقش حاکمیتی دولت در سیاستگذاری و نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات موضوعه، مشمول مداخله موضوع بند (۳) این ماده نیست.

تبصره ۲- تأمین نیازهای تعاونیها باید حتی المقدور بصورت عمده و از اتحادیه های تعاونی که در آن عضویت دارند انجام شود و در صورت عدم امکان تأمین از اتحادیه یا وجود تفاوت فاحش قیمت، خرید یا تأمین نیاز از مبادی تولید و خدمات و یا مبادی عمده فروشی با اولویت تأمین از بخش تعاونی با رعایت صرفه و صلاح اعضا بلامانع است. هر یک از اشخاص حقوقی بخش تعاونی موظف است در معاملات، سایر اشخاص حقوقی این بخش را در اولویت قرار داده و تا حد امکان کلیه معاملات خود را با بخش تعاونی انجام دهد.

ماده ۵ - در ماده (۵) قانون بعد از عبارت "میزان سرمایه"، ادامه جمله تا انتها حذف و عبارت زیر جایگزین می شود و تبصره آن به تبصره (۱) اصلاح و تبصره (۲) به شرح زیر به آن الحاق می شود:

"و مبلغ پرداخت شده آن، شرایط و نحوه افزایش و کاهش سرمایه، تعداد اعضای هیئت مدیره و بازرسان، مقررات ارجاع به داوری، مواردی که بر اساس این قانون به اساسنامه موکول شده باشد و تصریح بر اینکه تعاونی، تابع این قانون و اصلاحات بعدی آن است و مواردی که در اساسنامه پیش بینی نشده باشد نیز تابع مقررات مذکور است."

تبصره ۲- کلمه تعاونی و نوع آن باید در سربرگها و تابلوهای آن در کنار نام آن درج شود.

ماده ۶ - ماده (۷) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره هایی به شرح زیر به آن الحاق می شود:

ماده ۷- موسسه تعاونی، تعاونی متعارف فاقد سرمایه، غیر تجاری و غیرانتفاعی است که منابع مالی آن از حق عضویت اولیه و سالانه اعضا و درآمد ناشی از ارایه خدمات به اعضا و سایر منابع غیر تجاری تأمین می شود. اعضا در قبال تعهدات و دیون موسسه هیچ مسئولیتی غیر از مبلغ حق عضویت پرداخت

شده و تعهد شده ندارند. در موسسه تعاونی تقسیم بخشی از درآمد به عنوان سود غیر مجاز است؛ همچنین حق عضویت قابل انتقال نیست و با خروج عضو نیز قابل استرداد نخواهد بود.

تبصره ۱- حداکثر میزان حق عضویت اولیه و سالانه "موسسات تعاونی"، حسب نوع فعالیت آن به پیشنهاد اتاق تعاون مرکزی در آیین نامه مصوب وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی که از این پس «وزیر» نامیده می شود، تعیین می شود.

تبصره ۲- در مواردی که در این قانون به نحو دیگری مقرر نشده باشد، موسسات تعاونی تابع مقررات شرکتهای تعاونی هستند.

تبصره ۳- تأسیس موسسه تعاونی که مالکیت و امتیاز آن تماما در اختیار یک اتحادیه تعاونی و یا اتاق تعاون باشد امکانپذیر است.

ماده ۷- در ماده (۸) قانون، عبارت "شرکتهای تعاونی" به "تعاونی" و واژه "قانون" به عبارت "قانون و اساسنامه قانونی تعاونی" اصلاح می شود. همچنین تبصره (۲) حذف و "تبصره (۱)" به "تبصره" اصلاح می شود.

ماده ۸- به ابتدای بند (۴) ماده (۹) قانون، عبارت "نیازمندی به خدمات تعاونی" اضافه و بند (۵) به شرح زیر اصلاح و تبصره هایی به شرح ذیل به آن الحاق می گردد:

۵- شرایط اختصاصی که در اساسنامه قید می شود.

تبصره ۱- عضویت همزمان در دو یا چند شرکت تعاونی سطح اول مسکن مجاز نمی باشد.

تبصره ۲- موارد استثنای عضویت برای اتباع غیرایرانی، مطابق آیین نامه ای خواهد بود که توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی که از این پس در این قانون "وزارت" نامیده می شود با همکاری وزارتخانه های کشور و امور خارجه تهیه و به تصویب هیئت وزیران می رسد. انتخاب اتباع مذکور به سمت عضو هیئت مدیره یا مدیر عامل یا بازرس تعاونی در حدود مقررات جاری کشور بلامانع خواهد بود.

تبصره ۳- تشخیص شرایط عضویت در هر تعاونی، حسب مورد بر عهده هیئت موسس یا هیئت مدیره است. شخصی که تقاضای عضویت او رد می شود، می تواند شکایت خود را به بازرس یا بازرسان تعاونی تسلیم کند. بازرس یا بازرسان باید شکایت مذکور را جهت تصمیم گیری به اولین مجمع عمومی عادی گزارش کنند.

تبصره ۴- در تعاونیهای کار که تعداد اعضا محدود به تعداد فرصتهای شغلی است و نیز در گروههای تعاونی، می توان در اساسنامه برای پذیرش اعضا اولویتهایی تعیین و پذیرش را منوط به تصویب هیئت موسس یا هیئت مدیره یا مجمع عمومی عادی کرد.

ماده ۹- ماده (۱۲) قانون به شرح زیر اصلاح و در تبصره (۲) آن، به جای عبارت "خروج عضو" عبارت "خروج بدون اعلام قبلی و کتبی عضو" جایگزین می شود:

ماده ۱۲- هر عضو می تواند با اطلاع کتبی در مدت مقرر در اساسنامه، با تعیین تکلیف تعهدات و

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

مطالبات و دارایی و بدهی و نیز تعیین تکلیف آنچه از امتیازات و تسهیلات دولتی و عمومی دریافت کرده است، وفق مقررات این قانون و اساسنامه قانونی به عضویت خود پایان دهد.

ماده ۱۰- در ماده (۱۵) قانون، عبارت "سهام و کلیه حقوق و مطالبات عضو برابر مقررات اساسنامه و قرارداد منعقدۀ" به عبارت "سهام عضو به ارزش روز و سایر حقوق و مطالبات وی مطابق مقررات اساسنامه و قرارداد منعقدۀ" اصلاح و تبصره آن به تبصره (۱) اصلاح و تبصره های (۲)، (۳) و (۴) به شرح زیر به آن الحاق می گردد:

تبصره ۲- نحوه محاسبه ارزش سهام طبق دستورالعمل ابلاغی وزارت خواهد بود.

تبصره ۳- هیئت مدیره موظف به پرداخت بهای سهام از محل درآمدها و در صورت عدم تکافو از محل اندوخته اختیاری و تا نصف اندوخته قانونی خواهد بود؛ در این صورت حداکثر به مدت شش ماه سهام مذکور قابل نگهداری و با رعایت اساسنامه قانونی تعاونی و مقررات این قانون قابل واگذاری خواهد بود و در پایان مدت مذکور در صورت عدم انتقال، تعاونی موظف به کاهش سرمایه به میزان بهای سهام خواهد بود.

تبصره ۴- در صورت لغو عضویت، تعهدات و مطالبات و دارایی و بدهی عضو و نیز آنچه از امتیازات و تسهیلات دولتی و عمومی دریافت کرده است، باید وفق مقررات قانونی و قراردادهای تعیین تکلیف شود.

ماده ۱۱- ماده (۱۸) قانون به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۱۹) به ذیل فصل دوازدهم منتقل و ماده (۱۰) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی به شرح زیر اصلاح و جایگزین ماده (۱۸) می شود:

در صدر ماده عبارت «شرکتهای تعاونی سطح اول بااستثنای تعاونی های توزیع» جایگزین عبارت «کلیه شرکت ها و اتحادیه های تعاونی» و عبارت «همچنین شرکتهای تعاونی مجازند» الی آخر جمله حذف و هفت تبصره به شرح زیر به ذیل ماده یاد شده الحاق می گردد:

تبصره ۱- در یک تعاونی هیچ شخصی نمی تواند هم عضو باشد و هم سهامدار غیر عضو.

تبصره ۲- درصد آرای هر سهامدار غیر عضو نمی تواند بیش از درصد سهام وی باشد.

تبصره ۳- در صورتی که پذیرش سهامداران غیر عضو در اساسنامه پیش بینی شود، مقررات مربوط به آنها از جمله شرایط پذیرش و میزان سهام قابل واگذاری به آنها و نحوه خروج آنها، میزان حداقل و حداکثر درصد مالکیت سهام هر یک و مجموع آنها، نحوه نقل و انتقال سهام آنها، نحوه اعمال رای آنها در مجامع عمومی و نحوه عضویت در هیئت مدیره، با رعایت این قانون در اساسنامه پیش بینی می شود.

تبصره ۴- در بدو تأسیس، سهام واگذارشده به سهامداران غیرعضو، غیر قطعی محسوب شده و قطعیت آن منوط به تصویب این قسمت از اساسنامه صرفاً با رای اعضا است. در صورت تصویب،

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصمیم گیری در خصوص سایر مواد اساسنامه و سایر دستورات مجمع موسس، با اعمال رای اعضا و سهامداران غیر عضو حاضر در جلسه اتخاذ خواهد شد.

تبصره ۵- سهامداران غیر عضو از تخفیفات و ترجیحاتی که برای اعضا اعمال می شود و از مزایا برگشتی، به نسبت سهمشان از سرمایه، دارای حق می باشند.

تبصره ۶- در جلسات مجامع عمومی دعوت از سهامداران غیر عضو به همان ترتیب مقرر برای اعضا الزامی است، ولی نقشی در نصاب رسمیت جلسات مذکور ندارند و تصمیمات مجامع عمومی به شرطی معتبر خواهد بود که میزان آرای اعضا در هر مورد بیشتر از میزان آرای سهامداران غیر عضو باشد.

تبصره ۷- در صورت خروج سهامدار غیر عضو، اعضا در خرید سهام آن ها حق تقدم دارند.
ماده ۱۲ - ماده (۱۹) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۱۹- در شرکتهای تعاونی، سهام تعاونی از نوع عادی و با نام است. مبلغ اسمی هر سهم در اساسنامه تعیین می شود و نباید از صد هزار ریال بیشتر باشد. میزان سرمایه ثبتی نیز نباید از ده درصد سرمایه گذاری مورد نیاز برای شروع فعالیت تعاونی کمتر باشد. در طول دوره فعالیت نیز، سرمایه تعاونی نباید از ده درصد دارایی و یا از نصف سرمایه اولیه آن کمتر گردد و در غیر این صورت مشمول ضوابط انحلال موضوع ماده (۵۴) این قانون خواهد شد.

ماده ۱۳ - ماده (۲۰) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره های زیر به آن الحاق می شود:

ماده ۲۰- در شرکتهای تعاونی، تعداد سهام اعضا مساوی است، مگر اینکه در اساسنامه ترتیب دیگری مقرر گردد. در این صورت حداقل و حداکثر مالکیت سهم هر عضو باید در اساسنامه پیش بینی شود، ولی در هر حال سقف مالکیت سهم برای هر یک از اعضا نباید از سی درصد کل سهام شرکت بیشتر باشد.

تبصره ۱- هرگاه به هر علت، میزان سهم هر یک از اعضا و یا سهامداران غیر عضو به طور مستقیم یا غیر مستقیم از سقفهای مقرر در اساسنامه تجاوز کند، سهام زاید باید ظرف سه ماه با رعایت مقررات مربوط واگذار شود و در صورت تخلف تا رفع تخلف به سهام زاید سود و رای تعلق نمی گیرد. مفاد این تبصره باید در اساسنامه درج شود.

تبصره ۲- اساسنامه تعاونی می تواند میزان مشارکت اعضا در سرمایه یا حق عضویت پرداختی را متناسب با پیش بینی حجم معاملات آنها با تعاونی یا عملکرد معاملاتی آنها یا جایگاه شغلی و یا تلفیقی از اینها تعیین و مشروط به این موارد نماید یا می تواند در شرکت تعاونی به همان تناسب به اعضای مذکور حق تقدم خرید سهام بدهد که حق تقدم مذکور تا مدت معینی قابل معامله باشد.

ماده ۱۴- ماده (۲۲) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره هایی به شرح زیر به آن الحاق می شود:

ماده ۲۲- در شرکتهای تعاونی، اعضا با اطلاع تعاونی و رعایت اساسنامه، مقررات تعاونی و مقررات قانونی و تعیین تکلیف حقوق و تعهدات ناشی از عضویت می توانند تمام یا بخشی از سهام خود را به

سایر اعضا و یا به اشخاص ثالث واجد شرایط منتقل نمایند. انتقال تمام سهام متضمن استعفا از عضویت می باشد. انتقال سهام اعضا و سهامداران غیرعضو با درج تعداد، باید در دفتر ثبت سهام تعاونی - که می تواند الکترونیکی نیز باشد - به ثبت برسد و انتقال دهنده و انتقال گیرنده یا نمایندگان آنها باید مراتب انتقال را در دفتر مذکور امضا و با اثر انگشت درج کنند. هویت شامل نام و نام خانوادگی و کد ملی و نیز نشانی دقیق انتقال گیرنده در دفتر ثبت سهام شرکت قید می شود و از نظر اجرای تعهدات ناشی از انتقال سهم، معتبر است. هرگونه تغییر اقامتگاه نیز باید به همان ترتیب به ثبت برسد و امضا شود. هرگونه انتقال سهم بدون رعایت شرایط مذکور از نظر شرکت و اشخاص ثالث فاقد اعتبار است.

تبصره ۱- حکم ماده (۱۵) قانون در خصوص اعضای مستعفی، نافذ اختیار این ماده نیست و در صورتی که عضو مستعفی موفق به انتقال تمام سهام خود نشود، مراتب همچنان مشمول ماده (۱۵) قانون خواهد بود.

تبصره ۲- در صورتی که انتقال سهم در اتحادیه معاملات سهام تعاونیها - موضوع ماده (۴۸) این قانون - انجام شود، حضور انتقال دهنده و انتقال گیرنده برای امضاء در تعاونی ضروری نیست و در این مورد دفاتر اتحادیه مذکور در حکم دفتر ثبت سهام تعاونی است، لکن مراتب انتقال باید ظرف ده روز، از جانب مرجع ذی ربط در اتحادیه مربوط به تعاونی اطلاع داده شود.

ماده ۱۵- ماده (۲۳) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره آن به تبصره (۱) تغییر یافته و ماده (۱۳) قانون شرکتهای تعاونی با اصلاح واژه "اعضا" به واژه "سهامداران" و واژه "عضو" به واژه "سهامدار" به عنوان تبصره (۲) به این ماده الحاق می گردد:

ماده ۲۳- در شرکتهای تعاونی هر یک از شرکا، در قبال دیون و تعهدات تعاونی محدود به میزان سهم، سرمایه یا دارایی متعلق به آنان می باشد، به جز آنچه به عنوان آورده در تعاونی گذاشته است هیچ مسئولیتی ندارد.

ماده ۱۶- ماده (۲۴) قانون و تبصره های آن به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۱) و تبصره های آن به ذیل فصل دوازدهم منتقل و متن زیر به عنوان ماده (۲۴) جایگزین آن می شود:

ماده ۲۴- شرکتهای تعاونی متعارف و شرکتهای تعاونی سهامی عام می توانند برای اجرای طرحهای سودآور تولیدی و ساختمانی و خدماتی، قسمتی از منابع مالی مورد نیاز برای اجرای طرحهای مذکور شامل منابع مالی لازم برای تهیه مواد اولیه مورد نیاز واحدهای تولیدی را از طریق بانک توسعه تعاون و یا اتحادیه تعاونی اعتباری مربوط با رعایت "قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت - مصوب ۱۳۷۶ -" و در چارچوب آیین نامه اجرایی این ماده از طریق انتشار و عرضه عمومی اوراق مشارکت تأمین نمایند. آیین نامه اجرایی این ماده متضمن مشخصات طرحهای سودآور تولیدی، ساختمانی و خدماتی، شرایط و میزان و نحوه انتشار و عرضه اوراق مشارکت و

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

چگونگی تبدیل و تعویض اوراق مذکور با سهام در شرکتهای تعاونی سهامی عام و همچنین نحوه اعمال نظارت بر اجرای صحیح به پیشنهاد وزارت و وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیئت وزیران می رسد.

ماده ۱۷- عنوان "فصل چهارم- حساب سود و زیان و تقسیم سود و سایر مقررات مالی" به "فصل چهارم- نحوه تقسیم درآمد در تعاونیها" اصلاح و ماده (۲۵) قانون و تبصره های آن به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۲۵- نحوه تقسیم درآمد در تعاونیها به شرح زیر است:

۱- مبلغ معاملات تعاونی با اعضا در هر سال مالی قبل از تعیین تکلیف میزان مازاد برگشتی، باید علی الحساب باشد. مازاد برگشتی، قسمتی از درآمد قطعی نشده سال مالی است که مقدار آن توسط مجمع عمومی عادی سالیانه بین (۲۰) تا (۷۰) درصد آن تعیین می شود و بابت تصفیه معاملات علی الحساب با اعضا، به نسبت معاملات تعاونی با هر عضو، باید به آنها مسترد گردد. مانده درآمد، درآمد قطعی محسوب و ملاک محاسبه سود خالص خواهد بود.

۲- حداقل ده درصد سود خالص هر سال باید به عنوان "اندوخته قانونی" منظور شود. تخصیص اندوخته قانونی تا زمانی که میزان آن معادل متوسط سرمایه سه سال اخیر نشود، الزامی بوده و مازاد بر آن "اندوخته اختیاری" محسوب می شود.

۳- مجمع عمومی پس از تصویب حسابهای سال مالی و احراز اینکه سود قابل تقسیم وجود دارد، مبلغی از آن را که باید بین صاحبان سهام تقسیم شود تعیین خواهد نمود.

۴- مبلغی از سود خالص سال مالی تعاونی جهت پاداش هیئت مدیره در نظر گرفته می شود؛ این مبلغ جمعاً نباید از مجموع (۴) ماه حقوق و مزایای مستمر کلیه اعضای موظف بعلاوه حق حضور کلیه اعضای غیر موظف هیئت مدیره بیشتر باشد و نیز به هیچ وجه نباید از پنج درصد (۵٪) مجموع مازاد برگشتی و سودی که در همان سال به اعضا و صاحبان سهام پرداخت می شود تجاوز کند. مقررات اساسنامه و هرگونه تصمیمی که مخالف با مفاد این ماده باشد باطل و بلااثر است.

تبصره ۱- در تعاونیهای کار و سایر تعاونیهایی که یکی از اهداف تعاونی، هدف مورد نظر تعاونی کار و یا واگذاری فرصتهای شغلی برای اعضا است، خرید محصول کار عضو و یا حقوق و مزایا و یا سایر پرداختها بابت کار عضو، جزو معاملات تعاونی با هر عضو محسوب و حسب مورد تمام یا بخشی از مازاد برگشتی به تناسب آن تقسیم می شود.

تبصره ۲- درآمد حاصل از معاملات با غیر اعضا و درآمدهای غیر عملیاتی بدون رعایت نصاب مقرر برای اندوخته قانونی به حساب این اندوخته منظور می شود.

تبصره ۳- حداکثر تا نیمی از اندوخته قانونی، قابل تخصیص به افزایش سرمایه خواهد بود و نحوه مصرف اندوخته اختیاری با تصویب مجمع عمومی عادی تعیین می شود.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تبصره ۴- اگر هیئت مدیره به دلیل رعایت منافع اعضا، طی سال مالی میزان سود را در حد کافی پیش بینی نکند و مجمع عمومی، هیئت مدیره را مستحق پاداش بدانند؛ پس از احراز این موضوع، مجمع عمومی می تواند ضربی از حقوق و مزایای مستمر اعضای موظف هیئت مدیره و حق الزحمه ماهانه اعضای غیرموظف هیئت مدیره را برای آنها پاداش منظور و جزو هزینه تلقی کند، مشروط بر اینکه مقدار و چگونگی تأمین آن در همان جلسه تعیین شود.

ماده ۱۸- در عنوان "فصل پنجم"، عبارت "تعاونیهای تولید و توزیع" به عبارت "انواع شرکتهای تعاونی سطح اول" اصلاح می شود.

ماده ۱۹- ماده (۲۶) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره آن به عنوان تبصره (۱) ماده (۶۴) مکرر (۳) تلقی و یک تبصره به شرح زیر جایگزین آن می شود.

ماده ۲۶- تعاونی تولید به تعاونی اطلاق می شود که یا با هدف ایجاد اشتغال برای کارجویان متقاضی عضویت و انجام فعالیت تولیدی با استفاده از سرمایه، مدیریت و نیروی کار اعضا، تحت عنوان "تعاونی تولیدی کار" یا با هدف بهبود وضع شغلی صاحبان مشاغل و فعالیتهای اقتصادی متقاضی عضویت و انجام فعالیت تولیدی مشترک با استفاده از سرمایه، مدیریت، نیروی کار و امکانات آنها (اعضا) تحت عنوان "تعاونی تولید دسته جمعی" تأسیس و حسب مورد در امور مربوط به کشاورزی، دامداری، دامپروری، پرورش و صید ماهی، شیلات، صنعت، معدن، عمران شهری و روستایی و عشایری و نظایر اینها فعالیت می نماید.

در صورتی که تعاونی با اهداف و ویژگیهای مذکور تأسیس شود و فعالیت آن بر اساس طبقه بندی بین المللی فعالیتهای اقتصادی (ISIC) در موضوعات بخش خدمات باشد، حسب مورد "تعاونی خدماتی کار" و یا "تعاونی خدمات دسته جمعی" نامیده می شود.

تبصره ۱- تعاونیهای تولید روستایی موضوع قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی در حوزه عمل شرکتهای تعاونی روستایی - مصوب ۱۳۴۹- و اصلاحات بعدی آن از جمله تعاونیهای تولید دسته جمعی محسوب و تابع این قانون خواهند بود. در این تعاونیها کشاورزان و بهره برداران بخش کشاورزی به عنوان عضو با هدف بهبود وضع شغلی خود، با تجمیع اراضی ملکی و استیجاری خود و تعاونی به تولید و بهره برداری جمعی و مشترک می پردازند.

تبصره ۲- شرکتهای موضوع قانون تشکیل شرکتهای سهامی زارعی - مصوب ۱۳۵۲- نیز در زمره تعاونیهای تولید دسته جمعی محسوب و تابع این قانون خواهند بود. در این شرکتهای کشاورزان صاحب زمین با قبول عضویت، مالکیت و یا حق استفاده از اراضی را که در اختیار دارند به شرکت واگذار و متناسب با ارزش این حق و مقدار و موقعیت زمین مربوط و ارزش عوامل زراعی، تعدادی از سهام شرکت را دریافت می نمایند.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

ماده ۲۰- متن زیر به عنوان ماده (۲۶) مکرر (۱) الحاق می شود:

ماده ۲۶ مکرر ۱- در تعاونی تولیدی و یا خدماتی کار، واگذاری بیش از یک سوم فرصتهای شغلی تعاونی به غیر عضو مجاز نیست و عضویت، مستلزم اشتغال در تعاونی است. هیئت مدیره و بازرسان موظفند در گزارش سالانه به مجمع عمومی عادی، وضعیت شغلی اعضا و فرصتهای شغلی واگذار شده به غیر اعضا را نیز گزارش دهند.

ماده ۲۱- متن زیر به عنوان ماده (۲۶) مکرر (۲) الحاق می شود:

ماده ۲۶ مکرر ۲- گروه تعاونی شخص حقوقی است که اکثریت اعضا یا سهامداران آن را شرکتهای تعاونی تشکیل دهند و هدف از تأسیس آن تولید یا خدمات دسته جمعی با استفاده از سرمایه، مدیریت و امکانات اعضای آن باشد. هر تعاونی یا تعاونی سهامی می تواند همزمان عضو یک یا چند گروه تعاونی باشد. در گروههای تعاونی رعایت حداقل تعداد اعضا الزامی نیست و مدیر عامل می تواند از اشخاص حقوقی واجد شرایط انتخاب شود؛ در این صورت علاوه بر مدیر عامل شخص حقیقی نماینده آن نیز باید واجد شرایط مقرر باشد.

ماده ۲۲- در ماده (۲۷) قانون، عبارت "مشاغل تولیدی" به عبارت "گروههای شغلی و صاحبان بنگاههای اقتصادی" اصلاح و تبصره ذیل ماده به عنوان تبصره (۲) ماده (۶۴) مکرر (۳) تلقی و تبصره هایی به شرح زیر به ماده (۲۷) الحاق می گردد:

تبصره ۱- تعاونیهای موضوع مواد (۲۷) مکرر (۱) الی (۱۸) نیز در زمره "تعاونیهای توزیع" محسوب می شوند.

تبصره ۲- تعاونیهای توزیع، اتحادیه های تعاونی و اتاقهای تعاون، واحدهای صنفی محسوب نشده و از قانون نظام صنفی مستثنی هستند.

تبصره ۳- شرکتهای تعاونی مصرف کنندگان می توانند طبق آیین نامه ای که توسط وزیر و وزیر صنعت، معدن و تجارت تصویب و ابلاغ خواهد شد، سالانه تا بیست درصد مبلغ فروش را به غیر اعضا اختصاص دهند. عدم رعایت نسبت مذکور تخلف محسوب و استمرار آن طی دو سال مالی موجب انحلال تعاونیها در چارچوب این قانون خواهد شد. هیئت مدیره و بازرسان موظفند در گزارش سالانه به مجمع عمومی عادی، میزان معاملات انجام شده با اعضا و غیر اعضا را با تعیین درصد تصریح نمایند.

تبصره ۴- رعایت قانون منع فروش و واگذاری اراضی فاقد کاربری مسکونی برای امر مسکن به شرکتهای تعاونی مسکن و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی - مصوب ۱۳۸۱- برای تعاونیهای مسکن الزامی است و در صورت تخلف علاوه بر امکان پیگیری بر اساس قانون مذکور، با تشخیص شورای صیانت، متخلفین آنها مشمول مجازاتهای پیش بینی شده در این قانون نیز خواهند بود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

- تبصره ۵- در تعاونیهای اعتبار و اتحادیه های تعاونی اعتباری، اسناد و قراردادهای وامها و اعتبارات پرداختی اعم از قرض الحسنه و سایر عقود اسلامی، در حکم اسناد رسمی تلقی و از حیث اجراء تابع مفاد آیین نامه اجرای مفاد اسناد لازم الاجرا و طرز رسیدگی به شکایت از عملیات اجرایی خواهند بود.
- ماده ۲۳-** مواد (۷۳) الی (۹۴) قانون شرکتهای تعاونی و تبصره های آنها، باستثنای مواد (۸۰)، (۸۵)، (۹۰) و (۹۱) به عنوان مواد (۲۷) مکرر (۱) الی (۱۸) و تبصره های آنها بعد از ماده (۲۷) الحاق می شوند. در متون الحاقی عناوین فصلها حذف و اصلاحات به شرح زیر اعمال می گردد:
- ۱- در بند (۱) ماده (۲۷) مکرر (۱) و نیز در ماده (۲۷) مکرر (۳)، عبارت "بانک تعاون کشاورزی ایران" به عبارت "بانک کشاورزی و یا بانک توسعه تعاون" اصلاح می شود.
 - ۲- در ماده (۲۷) مکرر (۲) عبارت "ماده ۷۳" به عبارت "ماده قبل" اصلاح می شود.
 - ۳- در ماده (۲۷) مکرر (۳) عبارت "و غیر اعضا" حذف می شود. و عبارت "وزارت تعاون و امور روستاها" به "وزارت" اصلاح می شود.
 - ۴- در ماده (۲۷) مکرر (۵) عبارت "وزارت تعاون و امور روستاها" به "وزارت" اصلاح می شود.
 - ۵- تبصره های ماده (۲۷) مکرر (۶) حذف می شود.
 - ۶- در تبصره ماده (۲۷) مکرر (۸) عبارت "ماده ۱۱۵" به عبارت "مالیات بر درآمد املاک درخصوص انتقالات قطعی و اجاره واحدهای مسکونی به اعضا" اصلاح می شود.
 - ۷- در بند (۳) ماده (۲۷) مکرر (۹)، عبارت "بانک رهنی ایران" به عبارت "بانکهای مسکن و توسعه تعاون" اصلاح و از عبارت "از طریق" تا آخر جمله حذف و در تبصره ذیل ماده، عبارت "نرخ بهره و شرایط پرداخت وامها" به عبارت "نرخ سود و شرایط پرداخت تسهیلات بانکی" اصلاح می شود.
 - ۸- در بند (۲) ماده (۲۷) مکرر (۱۱)، واژه "بهره" حذف و واژه "کارمزد" جایگزین آن می شود.
 - ۹- تبصره (۱) ماده (۲۷) مکرر (۱۴) به شرح زیر اصلاح می شود:
- تبصره ۱- آیین نامه شرکتهای تعاونی مذکور در مواد (۲۷) مکرر (۱۳) و (۱۴) از طرف وزارت و حسب مورد با مشارکت وزارت آموزش و پرورش و یا وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تهیه و به تصویب هیئت وزیران می رسد.
- ۱۰- در ماده (۲۷) مکرر (۱۵)، عبارت "بانک تعاون کشاورزی" به عبارت "بانک توسعه تعاون" اصلاح می شود.
- ماده ۲۴-** ماده (۲۸) قانون به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۳) تلقی و ماده (۱۸) قانون شرکتهای تعاونی و تبصره های آن به عنوان ماده (۲۸) و تبصره های آن ذیل عنوان "فصل پنجم - انواع شرکتهای تعاونی سطح اول" الحاق و اصلاحات زیر در آن اعمال می شود:
- عبارت "و مرزنشینان" به انتهای بند (۲) اضافه و در بند (۳) بعد از عبارت "تعاونیهای کار"، عبارت "تعاونیهای تولید و یا خدمات دسته جمعی، تعاونیهای توزیعی تأمین نیاز صاحبان مشاغل و یا بنگاههای اقتصادی از قبیل" اضافه و بند (۴) به شرح زیر الحاق می شود. در تبصره (۱) عبارت

"سازمان بیمه های اجتماعی" به عبارت "سازمان تأمین اجتماعی و صندوقهای بیمه اجتماعی مجاز" اصلاح و در تبصره (۲) عبارت "وزارت تعاون و امور روستاها" به "وزارت" اصلاح می شود.

۴- تعاونیهای شهرستانی سهام عدالت.

ماده ۲۵- عبارت "یا هیئت بازرسی" به انتهای بند (۳) ماده (۲۹) قانون اضافه می شود.

ماده ۲۶- ماده (۳۰) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره (۲) ماده مذکور جایگزین ماده (۵۵) می شود و در آن واژه "تعاونی" به عبارت "و تجزیه و یا تبدیل هر شخص حقوقی بخش تعاونی" اصلاح و متن زیر جایگزین تبصره (۲) ماده (۳۰) می شود.

ماده ۳۰- مجمع عمومی، بالاترین مرجع اتخاذ تصمیم و نظارت در امور تعاونیها است که از اجتماع اعضا در سه قالب مجمع عمومی موسس، عادی و فوق العاده تشکیل می شود.

تبصره ۲- چنانچه مجمعی خارج از صلاحیت خود اتخاذ تصمیم کند، تصمیم متخذه از درجه اعتبار ساقط است؛ ولی در برابر اشخاص ثالث نمی توان به بطلان تصمیمات استناد کرد.

ماده ۲۷- عنوان تبصره های (۳) و (۴) ذیل ماده (۳۳) قانون، به ترتیب به ماده (۳۰) مکرر (۱) و تبصره آن تغییر و متن آنها به شرح زیر اصلاح و دو تبصره دیگر به شرح زیر به ماده مذکور الحاق می شوند:

ماده ۳۰ مکرر ۱- ضوابط مربوط به نحوه تشکیل مجامع عمومی از جمله مشتمل بر شیوه و تشریفات دعوت، حدود وظایف و اختیارات مقام دعوت کننده و هیئت رئیسه مجمع، تشریفات ورود به مجمع شامل ملاک تشخیص تعداد حاضران، نحوه بررسی مدارک و اجازه ورود، نحوه رای گیری و شمارش آرا، ضوابط ناظر به ابطال یا صحت آرا و چگونگی تنظیم صورتجلسات مجامع عمومی با رعایت مقررات قانونی در اساسنامه درج می شود.

تبصره ۱- تشکیل جلسات مجامع عمومی در تعاونیهای بیش از یکصد عضو الزاماً از طریق روزنامه های کثیرالانتشار و یا هر طریق قابل اثبات دیگر مثل پست سفارشی و یا پست الکترونیکی که حسب مورد در طرح اساسنامه و یا در اساسنامه درج گردیده باشد به اطلاع اعضا خواهد رسید.

تبصره ۲- هزینه دعوت و برگزاری مجامع عمومی توسط هیئت مدیره و سایر مقامات مجاز به عهده تعاونی است.

تبصره ۳- نحوه دعوت مجمع عمومی بانضمام یک نسخه از آگهی دعوت، همزمان یا قبل از انتشار آگهی، باید طی نامه ای جهت اطلاع به وزارت و نیز اتحادیه تعاونی نظارت و توسعه مدیریت ذیربط ارسال شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ماده ۲۸ - عنوان تبصره (۲) ذیل ماده (۳۳) قانون به ماده (۳۰) مکرر (۲) تغییر یافته و متن آن به شرح زیر اصلاح و دو تبصره به شرح زیر به آن الحاق می شود:

ماده ۳۰ مکرر ۲- تعاونیها می توانند شیوه تشکیل مجمع عمومی را به صورت برگزاری جلسه مجمع در یک مکان معین و یا ویدئو کنفرانسی یا الکترونیکی و یا دو مرحله ای پیش بینی نمایند. در مجمع عمومی که بصورت دو مرحله ای برگزار شود، در مرحله اول، اعضا بلوک بندی شده و نماینده یا نمایندگان هر بلوک انتخاب می شوند و در مرحله دوم، مجمع عمومی با حضور نمایندگان منتخب بلوک ها تشکیل خواهد شد. حضور نمایندگان بلوکها در مجمع عمومی به منزله حضور اعضا است. چگونگی بلوک بندی و انتخاب نمایندگان بلوک ها و نحوه اعمال رای آنان به ترتیب مقرر در دستورالعملی خواهد بود که از سوی وزارت ابلاغ می شود.

تبصره ۱- میزان رای هر عضو در هر بلوک به همان اندازه ای است که در مجمع عمومی یک مرحله ای است و میزان رای نماینده هر بلوک به میزان رای حاضران در آن بلوک خواهد بود. حضور نمایندگان بلوکها در مجمع عمومی به منزله حضور اعضا است.

تبصره ۲- اگر محل و امکانات مناسب برگزاری مجمع عمومی بدلیل کثرت تعداد اعضا قابل تأمین نباشد؛ همچنین در مواردی که اعضای تعاونی در نقاط مختلف پراکنده باشند، برگزاری مجمع به یکی از شیوه های موضوع این ماده الزامی است.

ماده ۲۹- ماده (۸) قانون شرکت های تعاونی به عنوان ماده (۳۰) مکرر (۳) الحاق و به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۳۰ مکرر ۳- در تعاونیهای فاقد سهامدار غیر عضو، هر یک از اعضا می تواند استفاده از حق خود برای حضور و رای دادن در مجمع عمومی یا بلوک را به یک عضو یا شخص دیگری تفویض نماید، لکن هیچ عضوی نمی تواند بیش از سه رای با وکالت داشته باشد، مشروط بر اینکه رای هیچ شخصی در مجمع از یک سوم کل آرای صاحبان حق رای تجاوز ننماید. عضو یا سهامدار غیرعضوی که اصالتاً حداقل یک هفتم کل آرای تعاونی را دارد یا وکیل وی، مجاز به قبول وکالت عضو یا سهامدار غیرعضو دیگر نمی باشد. تفویض اختیار عضو به سهام دار غیرعضو و بالعکس ممنوع است.

ماده ۳۰- ماده (۲۹) قانون شرکتهای تعاونی و تبصره آن به ترتیب به عنوان ماده (۳۰) مکرر (۴) و تبصره آن الحاق و در تبصره واژه "شرکت" به واژه "تعاونی" اصلاح می شود.

ماده ۳۱- در ماده (۳۱) قانون، بعد از عبارت "عضویت در تعاونی مربوط،" عبارت "و شرایط موضوع بندهای (۲)، (۵) و (۶) ماده (۳۸) این قانون" اضافه می شود.

ماده ۳۲- در ماده (۳۲) قانون، بند (۳) به شرح زیر اصلاح و در تبصره (۱)، عبارت "اولین جلسه رسمی مجمع عمومی عادی" به عبارت "مجمع عمومی موسس" اصلاح و تبصره های (۲) و (۳) به شرح زیر اصلاح می شوند:

۳- تشکیل مجمع عمومی موسس جهت ارایه گزارش و تصویب آن، احراز پذیرش اعضا و سهامداران غیرعضو و پذیرهنویسی کلیه سهام تعاونی و تأدیه مبالغ لازم، تصویب اساسنامه و یا اصلاح آن، انتخاب اولین مدیران و بازرس یا بازرسان تعاونی، تعیین نحوه دعوت و اطلاعیه بعدی برای اعضا و سهامداران غیرعضو تا تشکیل اولین مجمع عمومی عادی.

تبصره ۲- گزارش هیئت موسس باید حداقل پنج روز قبل از تشکیل مجمع عمومی موسس، در محلی که در آگهی دعوت مجمع تعیین می شود برای اطلاع اعضا و سهامداران غیر عضو آماده باشد.
تبصره ۳- مجمع عمومی موسس با حضور اکثریت مطلق اشخاصی که به عنوان عضو پذیرفته شده اند رسمیت می یابد و تصمیمات آن، در مورد تصویب اساسنامه با دو سوم آراء، در مورد انتخاب اعضای هیئت مدیره و بازرسان با اکثریت نسبی و در سایر موارد با اکثریت مطلق آرای حاضرین معتبر خواهد بود.

ماده ۳۳- ماده (۲۰) قانون شرکتهای تعاونی و تبصره های آن به عنوان ماده (۳۲) مکرر و تبصره های آن با اصلاحات زیر الحاق می شود:

الف- در ماده مذکور، عبارت "تشکیل شرکت" به عبارت "تشکیل تعاونی" و عبارت "یک هفته" به عبارت "تا یک هفته" اصلاح و واژه "عضویت" و عبارت "برای خرید سهم یا سهام" حذف می شود.

ب- در تبصره (۱) عبارت "بابت سهم" و واژه "شرکت" حذف می شود.

ج- در تبصره (۲) واژه "شرکتی" به واژه "تعاونی" و عبارت "ماده ۲۴" به عبارت "ماده (۵۱)" و عبارت "وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و اموراجتماعی در مورد شرکتهای تعاونی کارگری)" به واژه "وزارت" اصلاح و واژه "عضویت" حذف می شود.

د- در تبصره (۳) عبارت "بهای سهام" به عبارت "حق عضویت اولیه و یا بهای سهام"، عبارت "هر صاحب سهم" به عبارت "هر کدام"، عبارت "وزارت تعاون و امور روستاها و در مورد شرکتهای تعاونی کارگری به وزارت کار و امور اجتماعی" به واژه "وزارت" و واژه "شرکت" به واژه "تعاونی" اصلاح و واژه "عضویت" حذف می شود.

ماده ۳۴- در ماده (۳۳) قانون عبارت "تا (۴) ماه،" قبل از عبارت "پس از پایان سال مالی" اضافه و تبصره (۱) با تغییر به تبصره، به شرح زیر اصلاح می شود:

تبصره - جلسات مجمع عمومی عادی در نوبت اول با حضور صاحبان اکثریت آرای اعضا رسمیت می یابد و در صورت عدم حصول نصاب مزبور، در نوبت دوم با حضور هر تعداد از اعضا که از تعداد لازم

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

برای رسمیت هیئت ریسه مجمع کمتر نباشد، رسمی خواهد بود به شرطی که در دعوت نوبت دوم، عدم تشکیل جلسه نوبت اول به لحاظ عدم رسمیت آن قید شده باشد. تصمیمات مجامع عمومی عادی برای انتخاب هیئت مدیره و بازرسان با اکثریت نسبی و برای سایر تصمیمات با بیش از نصف مجموع آرای حاضران در جلسه، معتبر خواهد بود.

ماده ۳۵- ماده (۲۶) قانون شرکتهای تعاونی و تبصره آن به عنوان ماده (۳۳) مکرر (۱) و تبصره آن الحاق می شود. در متن ماده، واژه "شرکت" به واژه "تعاونی" و عبارت "وزارت تعاون و امور روستاها" به واژه "وزارت اصلاح و بند (۴) حذف می شود. در تبصره، از عبارت "وزارت تعاون و امور روستا" تا پایان تبصره حذف و عبارت "هر یک از بازرسان مکلف به اقدام است و در صورت عدم اقدام آنها ظرف بیست روز، وزارت مجاز به دعوت خواهد بود" جایگزین آن می شود.

ماده ۳۶- ماده (۳۰) قانون شرکتهای تعاونی به عنوان ماده (۳۳) مکرر (۲) الحاق می شود. در ماده الحاقی، عبارت در "تعاونیها" به ابتدای جمله اضافه و واژه "اعضا" به عبارت "اعضا یا سهامداران غیر عضو" و واژه "اکثریت" به عبارت "اکثریت آرای" اصلاح می شود.

ماده ۳۷- بندهای (۱)، (۶)، (۸) و (۹) ماده (۳۴) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره هایی به شرح زیر به آن الحاق می گردد:

۱- انتخاب یا عزل تمام یا هر یک از اعضای هیئت مدیره و بازرسان و نیز قبول استعفای جمعی یا اکثریت آنها و یا عضوی از هیئت مدیره که استعفای وی موجب خروج از نصاب آن می گردد.

۶- تصویب آیین نامه های داخلی تعاونی.

۸- تعیین روزنامه کثیرالانتشار برای درج آگهی های تعاونی، در صورتی که در اساسنامه پیش بینی شده باشد.

۹- اتخاذ تصمیم در مورد عضویت یا مشارکت تعاونی در سایر اشخاص حقوقی و تعیین میزان سهم الشرکه یا حق عضویت.

تبصره ۱- تغییرات سرمایه ناشی از ورود و خروج اعضا نیاز به تصویب مجمع عمومی ندارد؛ مگر اینکه به موجب این قانون و درج در اساسنامه، ورود اعضا منوط به تصویب مجمع عمومی عادی شده باشد؛ لکن گزارش تغییرات سرمایه باید به تصویب مجمع عمومی عادی برسد.

تبصره ۲- در صورتی که مجمع عمومی بدون دریافت گزارش بازرسان یا بازرسان یا بر اساس گزارش اشخاصی که برخلاف این قانون به عنوان بازرسان تعیین شده اند، صورت داری و ترازنامه و حساب سود و زیان تعاونی را مورد تصویب قرار دهد یا منافی را تقسیم کند، این تصویب به هیچ وجه اثر قانونی نداشته و از درجه اعتبار ساقط خواهد بود.

تبصره ۳- تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان هر دوره مالی که با رعایت مقررات صورت گرفته باشد به منزله مفاصا حساب اعضای هیئت مدیره برای همان دوره مالی است.

تبصره ۴- چنانچه گزارش تغییرات سرمایه ناشی از ورود و خروج اعضا و نیز تغییرات سرمایه در پایان سال مالی به تصویب مجمع عمومی عادی برسد، موضوع جهت ثبت به اداره ثبت شرکتها منعکس و اساسنامه تعاونی نیز بدین منظور اصلاح می گردد. این اصلاح اساسنامه و نیز تغییر آدرس تعاونی صرفاً به تصویب هیئت مدیره رسیده و نیاز به تصویب مجمع عمومی فوق العاده ندارد.

ماده ۳۸- در ماده (۳۵) قانون، عبارت "عزل یا قبول استعفای هیئت مدیره و" به عبارت "انتشار اوراق مشارکت در صورت تجویز قانونی، تجزیه، تبدیل،" اصلاح و تبصره (۲) حذف و عنوان "تبصره ۱" به "تبصره" تغییر و به شرح زیر اصلاح می گردد:

تبصره - جلسات مجمع عمومی فوق العاده در نوبت اول با حضور صاحبان اکثریت آرای اعضا رسمیت می یابد و در صورت عدم حصول نصاب مزبور، در نوبت دوم با حضور صاحبان یک سوم آرای اعضا که از تعداد لازم برای رسمیت هیئت ریسه مجمع کمتر نباشد، رسمی خواهد بود؛ به شرطی که در دعوت نوبت دوم، عدم تشکیل جلسه نوبت اول به لحاظ عدم رسمیت آن قید شده باشد. تصمیمات مجمع عمومی فوق العاده با حداقل سه چهارم مجموع آرای حاضران در جلسه معتبر خواهد بود.

ماده ۳۹- تبصره های (۱) و (۵) ماده (۳۶) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره های (۶)، (۷) و (۸) به شرح زیر به آن الحاق می گردد:

تبصره ۱- افرادی که موفق به کسب اکثریت مطلق کل آرای تعاونی (حاضر و غایب) و یا دوسوم آرای حاضر در مجمع عمومی گردند، از ممنوعیت بیش از دو نوبت موضوع این ماده مستثنی خواهند بود.

تبصره ۵- پرداخت حقوق، مزایا و پاداش به اعضای موظف هیئت مدیره و حق الزحمه و پاداش به اعضای غیرموظف با تصویب مجمع عمومی و با رعایت این قانون مجاز می باشد. در تعاونیهای کار کلیه اعضای هیئت مدیره باید موظف باشند.

تبصره ۶- قبول استعفای هر یک از اعضای هیئت مدیره مادام که با ورود اعضای علی البدل همچنان تصمیم گیری میسر باشد با تصویب اکثریت هیئت مدیره امکانپذیر است و در غیر اینصورت بر عهده مجمع عمومی عادی است.

تبصره ۷- در صورت استعفای دسته جمعی هیئت مدیره یا اکثریت اعضای آن، هیئت مدیره و یا اعضای موجود آن موظفند بلافاصله نسبت به دعوت و برگزاری مجمع عمومی عادی جهت بررسی و اتخاذ تصمیم در این زمینه اقدام نمایند. در صورت قبولی استعفا، انتخاب هیئت مدیره جدید در همان جلسه مجمع عمومی صورت می گیرد؛ مشروط بر آنکه این موضوع در دستور جلسه مجمع عمومی قید شده باشد. تازمانی که هیئت مدیره بعدی انتخاب نشده باشد هیئت مدیره مستعفی مسئولیت خواهد داشت و در صورت عدم انجام وظایف، ضامن ضرر و زیان احتمالی ناشی از استعفا خواهند بود. در

صورت استنکاف هیئت مدیره مستعفی از دعوت مجمع عمومی و یا فوت یا ممنوعیت قانونی تمام یا اکثریت آنها، بازرس یا بازرسان موظفند مجمع عمومی را برای تکمیل اعضای هیئت مدیره دعوت کنند و در فاصله مدت مذکور، شورای صیانت با قید فوریت و به تقاضای هر ذینفع اشخاصی را به صورت موقت با اختیارات و مسئولیتهای هیئت مدیره معین می نماید.

تبصره ۸- دوره تصدی و مسئولیت هیئت مدیره و بازرسان از زمان ثبت تغییرات در اداره ثبت شرکتهای آغاز می شود.

ماده ۴۰- در ماده (۳۷) قانون، صدر ماده به شرح ذیل اصلاح و در بند (۸)، عبارت "دستورالعملهای داخلی" به عبارت "آیین نامه های داخلی" اصلاح و عبارت "و نیز تصویب دستورالعملهای لازم" به انتهای بند مذکور اضافه و عنوان تبصره به تبصره (۱) اصلاح و تبصره (۲) به شرح زیر الحاق می گردد:

ماده ۳۷- هیئت مدیره جز درباره موضوعاتی که به موجب قانون، اتخاذ تصمیم و اقدام درباره آنها در صلاحیت خاص مجامع عمومی است کلیه اختیارات لازم برای اداره امور تعاونی را دارا است، به شرطی که تصمیمات و اقدامات آن در حدود موضوع تعاونی باشد از جمله:

تبصره ۲- هیئت مدیره مکلف است حداقل یک ماه قبل از انقضای مدت تصدی هیئت مدیره و بازرس یا بازرسان، مجمع عمومی عادی را برای انتخاب اعضای جدید دعوت کند.

ماده ۴۱- تبصره ماده (۴۰) و نیز مواد (۴۱)، (۴۶)، (۴۹)، (۵۰) و (۵۱) قانون شرکتهای تعاونی به ترتیب به عنوان مواد (۳۷) مکرر (۱) الی (۶) الحاق می شوند. در مواد الحاقی مذکور واژه "شرکت" و عبارت "شرکت تعاونی" به واژه "تعاونی" اصلاح می شود.

ماده ۴۲- در بند (۶) ماده (۳۸) قانون، بعد از واژه "کلاهبرداری"، واژه "سرقت"، اضافه و عبارت "و عمومی" بعد از عبارت "اموال دولتی" اضافه و بند (۳) به شرح زیر اصلاح و تبصره های زیر به ماده یاد شده الحاق می شوند:

۳- دارا بودن دانش تعاونی و صلاحیت حرفه ای لازم بر اساس مقررات قانونی و اساسنامه تعاونی و برای اتحادیه های تعاونی و اتاقهای تعاون و تعاونی های بزرگ، علاوه بر آن، عدم هرگونه سوء پیشینه کیفری و عدم اعتیاد به مواد مخدر.

تبصره ۱- چگونگی احراز شرایط موضوع این ماده طبق دستورالعملی خواهد بود که توسط وزارت تهیه و به تصویب وزیر می رسد.

تبصره ۲- تصدی عضویت کارکنان دولت در هیئت مدیره شرکتهای تعاونی ادارات و موسسات (شرکتهای تعاونی توزیعی کارمندی و اتحادیه های آنها) مجاز است. با درخواست تعاونی و رضایت کارمند و موافقت دستگاه اجرایی مربوط، تصدی سمت هیئت مدیره موظف و مدیر عاملی در تعاونیهای مذکور از میان کارکنان دولت بصورت مأمور به خدمت و با حفظ پست سازمانی با پرداخت

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

حقوق و مزایای وی توسط دستگاه ذریبط بلامانع است. هیئت مدیره می تواند حقوق و مزایای کارمند مامور بخدمت را از منابع داخلی تعاونی تا پایان دوره تصدی پرداخت نماید. در این صورت مراتب به منظور اطلاع و قطع پرداخت حقوق و مزایا به دستگاه ذریبط کارمند یا کارمندان اعلام خواهد شد. در هر صورت پرداخت حقوق و مزایا به کارمندان موصوف هم زمان از دو منبع ممنوع است.

تبصره ۳- اشخاص حقوقی برای عضویت در هیئت مدیره تعاونیها باید واجد شرایط بندهای (۱) و (۴) این ماده باشند و در صورت انتخاب، باید شخص حقیقی واجد شرایط این ماده را بعنوان نماینده خود معرفی نمایند. تغییر نماینده مذکور در هر زمان با جایگزینی شخص واجد شرایط دیگر امکانپذیر است.

تبصره ۴- شخص یا اشخاص فاقد شرایط قانونی که به عضویت هیئت مدیره یا به عنوان بازرس یا مدیر عامل انتخاب یا پس از انتخاب شدن فاقد شرایط شده باشند باید از پذیرش سمت مذکور امتناع و یا استعفا کنند؛ در غیر اینصورت باید توسط مرجع ذریبط از سمت مذکور برکنار شوند. چنانچه به تکلیف بالا عمل نشود و یا مرجع ذریبط نتواند نسبت به موضوع اتخاذ تصمیم کند، شورای صیانت به تقاضای هر ذینفع نسبت به عزل چنین مدیر یا بازرس اقدام خواهد کرد. شخص یا اشخاصی که بر خلاف موارد فوق انتخاب یا پس از انتخاب شدن مستنداً مشمول موارد فوق شده باشند، مسئول جبران ضرر و زیان وارده به شخص حقوقی بخش تعاونی خواهند بود. شخص حقوقی بخش تعاونی نمی تواند به فقدان شرایط افراد منتخب و عدم رعایت ضوابط موضوع این تبصره در برابر اشخاص استناد نماید.

ماده ۴۳- در ماده (۳۹) قانون، عبارت "دوسال" به عبارت "سه سال" اصلاح و تبصره زیر به آن الحاق می شود.

تبصره- در صورتی که مدیر عامل عضو هیئت مدیره باشد دوره مدیریت عامل او از مدت عضویت او در هیئت مدیره بیشتر نخواهد بود. مدیر عامل یک تعاونی نمی تواند در عین حال رئیس هیئت مدیره همان تعاونی باشد.

ماده ۴۴- تبصره (۳) به شرح زیر به ماده (۴۰) قانون الحاق می شود :

تبصره ۳- در صورتی که مجمع عمومی بازرس معین نکرده باشد، یا یک یا چند نفر از بازرسان به عللی نتوانند گزارش بدهند یا از دادن گزارش امتناع کنند، اتحادیه تعاونی نظارت و توسعه مدیریت ذریبط به تقاضای هر ذینفع بازرس یا بازرسان را تا تعداد مقرر در اساسنامه تعاونی انتخاب خواهد کرد تا وظایف مربوط را تا انتخاب بازرسان به وسیله مجمع عمومی انجام دهند.

ماده ۴۵- در عنوان فصل هفتم قانون عبارت " اتحادیه تعاونی " به عبارت " اتحادیه های تعاونی " اصلاح و تبصره های ماده (۴۳) قانون حذف و در صدر ماده عبارت " اتحادیه های تعاونی به

نحو مقرر در این قانون و حسب نوع آن برای تأمین قسمتی از مقاصد زیر تشکیل می‌گردد: " جایگزین متن فعلی می‌شود و در بندهای ماده اصلاحاتی به شرح زیر اعمال می‌گردد:

الف- بند (۳) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۳- "کمک به سازماندهی و حسن اداره امور اعضا و کمک به استقرار سیستمهای ارتقای بهره‌وری برای اعضا".

ب- در بند (۵) واژه "تجاری" حذف و عبارت "اداری، مالی، حسابداری، حسابرسی، بازرسی،" به بند (۷) بعد از واژه "تخصصی،" انتقال و عبارت "و سایر فعالیتهای اقتصادی" به بند (۶) بعد از واژه "واردات" انتقال می‌یابد.

ج- بند (۹) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

"۹- حل اختلاف در محدوده امور مربوط به تعاونی‌ها بین تعاونی‌های عضو و نیز بین آنها و اعضایشان به صورت کدخدامنشی"

ماده ۴۶- ماده (۴۴) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره‌های زیر به آن الحاق می‌شوند:

ماده ۴۴- اتحادیه تعاونی، حسب مورد در قالب شرکت تعاونی و یا موسسه تعاونی در سطح شهرستان یا استان یا منطقه مشتمل بر چند استان با عضویت شرکتهای تعاونی سطح اول و شرکتهای تعاونی سهامی عام و خاص و در سطح ملی با عضویت اتحادیه‌های تعاونی شهرستانی و استانی و منطقه‌ای تاسیس می‌شود.

تبصره ۱- تاسیس اتحادیه تعاونی اقتصادی و بازرگانی در سطح ملی با عضویت شرکتهای تعاونی سطح اول و شرکتهای تعاونی سهامی عام و خاص در مواردی که در سطوح غیر ملی فاقد توجیه اقتصادی باشد، امکانپذیر است.

تبصره ۲- در یک اتحادیه تعاونی، عضویت همزمان شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی امکانپذیر نیست؛ مگر در اتحادیه‌های تعاونی معاملات اوراق بهادار تعاونیها و تبادل و تأمین نیروی انسانی بخش تعاونی.

ماده ۴۷- ماده (۴۵) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره‌های زیر به آن الحاق می‌شوند:

ماده ۴۵- اتحادیه‌های تعاونی حسب موضوع فعالیت آنها به انواع زیر تقسیم می‌شوند:

الف- اتحادیه‌های تعاونی اقتصادی برای انجام امور بند (۶) ماده (۴۳)

ب- اتحادیه‌های تعاونی اعتباری برای انجام امور بند (۵) ماده (۴۳)

ج- اتحادیه‌های تعاونی نظارت و توسعه مدیریت برای انجام سایر امور ماده (۴۳)

د- اتحادیه‌های تعاونی معاملات حقوق مالکیت و عضویت تعاونیها

ه- اتحادیه‌های تعاونی تأمین و تبادل نیروی انسانی

تبصره ۱- اتحادیه های تعاونی موضوع بندهای (الف) و (ب) در قالب شرکت و مابقی در قالب موسسه تعاونی متعارف تاسیس می شوند.

تبصره ۲- تاسیس اتحادیه های تعاونی اقتصادی و اعتباری برای هر یک از انواع تعاونیهای با موضوع فعالیت واحد و تاسیس اتحادیه های تعاونی نظارت و توسعه مدیریت صرفاً برای هر یک از انواع تعاونی های مذکور در ماده (۲۸) این قانون با نام اتحادیه تعاونی شرکتهای تعاونی آن نوع امکانپذیر است.

تبصره ۳- عضویت در چند اتحادیه تعاونی با موضوع فعالیت غیر مشابه مجاز و با موضوع فعالیت مشابه مجاز نیست.

تبصره ۴- فعالیت اتحادیه تعاونی نباید در رقابت با فعالیت اصلی اعضای آن باشد.

تبصره ۵- در اتحادیه تعاونی، باید عبارتی که معرف نوع فعالیت اتحادیه باشد به نام آن اضافه شود.

تبصره ۶- شرکتهای تعاونی سهامی عام و خاص برای عضویت در اتحادیه های بندهای (الف)، (ب) و (ج)، مستقلاً و یا به همراه تعاونیهای کار و پیشه و برای عضویت در اتحادیه های بندهای بعدی به همراه سایر تعاونیها مجاز خواهند بود.

ماده ۴۸ - ماده (۴۶) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره ذیل آن حذف می شود:

ماده ۴۶- اتحادیه های تعاونی اعتباری با تأیید وزارت و موافقت شورای پول و اعتبار تاسیس می شوند و علاوه بر وظایف و اختیارات تعاونیهای اعتبار سطح اول از اختیارات زیر نیز برخوردارند:

۱- تضمین سرمایه گذاریها، معاملات و تسهیلات اعتباری اعضا با ضمانت اتکایی صندوق ضمانت سرمایه گذاری تعاون؛

۲- انتشار اوراق مشارکت و سایر اوراق بهادار اعضا؛

۳- انجام سایر خدمات اعتباری برای اعضا در حدود امکانات.

ماده ۴۹- ماده (۴۷) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره آن حذف می شود:

ماده ۴۷- هر اتحادیه تعاونی نظارت و توسعه مدیریت، حسب پیش بینی در اساسنامه، مجاز به انجام فعالیتهای زیر نیز خواهد بود:

۱- دفاع از منافع حرفه ای اعضا در روابط آنها با دستگاههای اجرایی، سازمانها و موسسات دولتی و

عمومی

۲- وصول عوارض و هزینه خدمات وزارتخانه ها، شهرداریها و سازمانهای وابسته به دولت از اعضای خود طبق مقررات و قوانین جاری و واریز مبالغ وصول شده بابت عوارض یا هزینه خدمات ظرف یک هفته به حساب قانونی دستگاه مربوط. مبلغ کارمزد توافق شده از سوی طرف توافق به حساب اتحادیه ها واریز می گردد.

ماده ۵۰ - ماده (۴۸) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۴۸- اتحادیه تعاونی معاملات حقوق مالکیت و عضویت در هر منطقه مطابق آیین نامه ای که به تصویب وزیر می رسد با رعایت این قانون قابل تأسیس بوده و فعالیت خواهد کرد و کلیه اشخاص حقوقی بخش تعاونی که در قالب شرکت تأسیس و اداره می شوند با استثنای آن دسته از شرکتهای تعاونی سهامی عام که در بازار بورس و اوراق بهادار موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴- پذیرفته شوند، می توانند به عضویت آن در آیند. وظایف اتحادیه مذکور، عبارتست از:

۱- دادوستد حقوق مالکیت و عضویت اعضای اتحادیه

۲- وضع و اجرای ضوابط و استانداردهای حرفه‌ای و انضباطی برای تنظیم فعالیت‌های حرفه‌ای خود

۳- ثبت، نگهداری، انتقال مالکیت حقوق مالکیت و عضویت اعضای اتحادیه و تسویه وجوه

ماده ۵۱ - ماده (۴۸) مکرر (۱) به انضمام یک تبصره به شرح زیر الحاق می شود:

ماده ۴۸ مکرر ۱- عرضه سهام تعاونیها برای بار اول منوط به ثبت آن نزد وزارت با رعایت مقررات این قانون می‌باشد و عرضه به هر طریق بدون رعایت مفاد این قانون ممنوع است. پذیرش اوراق سهام بعد از بار اول در اتحادیه های تعاونی معاملات حقوق مالکیت و عضویت طبق دستورالعملی که به پیشنهاد هر اتحادیه تعاونی معاملات حقوق مالکیت و عضویت تعاونیها به تصویب وزارت می‌رسد انجام می شود. اتحادیه تعاونی معاملات حقوق مالکیت و عضویت مجاز به پذیرش سهامی نیست که نزد وزارت ثبت نشده است.

تبصره- اتحادیه تعاونی معاملات حقوق مالکیت و عضویت مکلف است فهرست، تعداد و قیمت سهام معامله‌شده در روزهای معامله را طبق ضوابط مصوب وزارت تهیه و به اطلاع عموم برساند. این فهرست در حکم سند، لازم الاجرا است و در سوابق اتحادیه مذکور نگاهداری خواهد شد.

ماده ۵۲ - ماده (۴۸) مکرر (۲) به انضمام یک تبصره به شرح زیر الحاق می شود:

ماده ۴۸ مکرر ۲- هر گروه از نهادهای فعال نقل و انتقال حقوق مالکیت و عضویت بخش تعاونی، می توانند اتحادیه‌های تعاونی فعالان نقل و انتقال حقوق مالکیت و عضویت تعاونیها را به منظور تنظیم روابط بین اشخاصی که طبق این قانون به فعالیت در بازار نقل و انتقال حقوق مالکیت و عضویت تعاونیها اشتغال دارند و همچنین برای تنظیم فعالیت‌های حرفه‌ای خود و انتظام بخشیدن به روابط بین اعضا طبق دستورالعمل‌های مصوب وزارت، ثبت و تأسیس کنند و می توانند استانداردهای حرفه‌ای و انضباطی را که لازم می‌دانند، با رعایت این قانون، وضع و اجرا کنند.

تبصره- نهادهای فعال در بازار نقل و انتقال حقوق مالکیت و عضویت تعاونیها در قالب تعاونی خدماتی کار یا تعاونی سهامی خاص فعالیت می کنند و از جمله شامل تعاونیهای کارگزاری، تعاونیهای مشاوره سرمایه‌گذاری، تعاونیهای رتبه‌بندی، تعاونیهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری، تعاونیهای پردازش

اطلاعات مالی و تعاونیهای تأمین سرمایه تعاونیها می باشند. تعاریف و مقررات تأسیس و موضوع و چگونگی فعالیت آنها طبق آیین نامه ای است که توسط وزارت تهیه و به تصویب وزیر می رسد. اتحادیه های تعاونی نظارت و توسعه مدیریت نیز با رعایت مفاد آیین نامه مذکور و با درج در اساسنامه خود می توانند تمام یا بخشی از اختیارات تعاونیهای مذکور را داشته باشند.

ماده ۵۳ - ماده (۴۸) مکرر (۳) به شرح زیر الحاق می شود:

ماده ۴۸ مکرر ۳- فعالیت اتحادیه های تعاونی معاملات حقوق مالکیت و عضویت تعاونیها و نهادهای فعال در نقل و انتقال حقوق مالکیت و عضویت بخش تعاونی موضوع این قانون تحت نظارت وزارت انجام می شود. صلاحیت حرفه ای اعضای هیئت مدیره و مدیران، حداقل سرمایه، موضوع فعالیت در اساسنامه، نحوه گزارش دهی و نوع گزارش های ویژه حسابرسی اتحادیه های تعاونی و نهادهای مذکور بخش تعاونی موضوع این قانون، باید به تأیید وزارت برسد.

ماده ۵۴ - ماده (۴۹) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۴۹- اتحادیه تعاونی تأمین و تبادل نیروی انسانی با رعایت این قانون قابل تأسیس بوده و فعالیت می کند و کلیه اشخاص حقوقی بخش تعاونی، بدون رعایت واحد بودن نوع تعاونی و موضوع فعالیت، می توانند به عضویت آن در آیند. وظایف آن عبارتست از :

۱- دریافت اطلاعات فرصتهای شغلی اعضا و تأمین نیروی کار متناسب با آن

۲- تسهیل ورود و خروج نیروی کار اعم از عضو و غیر عضو در تعاونی های عضو

۳- ثبت و نگهداری اطلاعات تبادل نیروی کار

ماده ۵۵ - ماده (۵۰) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره آن حذف می شود:

ماده ۵۰- در سایر موارد، مقررات شرکتهای تعاونی به اتحادیه های تعاونی نیز تسری دارد.

ماده ۵۶ - در ماده (۵۱) قانون، عبارت "شرکتها و اتحادیه های تعاونی" به عبارت "تعاونیهای متعارف و شرکتهای تعاونی سهامی خاص" اصلاح و در بند (۱) عبارت "و اولین مجمع عمومی" حذف و در بند (۶) عبارت "دعوت موضوع بند ۲ ماده ۳۲" به عبارت "دعوت به عضویت افراد واجد شرایط" اصلاح و تبصره ذیل ماده به تبصره (۱) تغییر و تبصره های (۲) و (۳) به شرح زیر الحاق می شوند:

تبصره ۲- موسسین تعاونی در قبال ضرر و زیان وارده ناشی از کلیه اعمال و اقداماتی که به منظور تأسیس و به ثبت رساندن تعاونی انجام می دهند مسئولیت تضامنی دارند. در صورتی که تعاونی ظرف شش ماه به ثبت نرسد یا با تأسیس آن موافقت نشود، هرگونه هزینه ای که برای تأسیس آن پرداخت یا تعهد شده به عهده موسسین خواهد بود.

تبصره ۳- در کلیه مواردی که تصمیمات ارکان اشخاص حقوقی بخش تعاونی نیاز به ثبت در مرجع ثبت داشته باشد و به موجب این قانون، اشخاص مذکور موظف به دریافت "مجوز" و یا

"تاییدنامه" از وزارت شده باشند، بدون اخذ مجوز و یا تاییدنامه وزارت، اتخاذ آن تصمیمات باطل و ثبت آن موارد در مرجع ثبت ممنوع و آگهی منتشره فاقد اعتبار قانونی خواهد بود.

ماده ۵۷- دو تبصره به شرح زیر به ماده (۵۲) قانون الحاق می شوند:

تبصره ۱- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است طبق آیین نامه ای که به پیشنهاد مشترک وزارت و وزارت دادگستری و با همکاری آن سازمان تهیه می شود و به تصویب رییس قوه قضاییه می رسد، تسهیلات خاصی از جمله برای کاهش مراحل و زمان انجام مراحل ثبت تاسیس و تصمیمات اشخاص حقوقی بخش تعاونی ایجاد کند.

تبصره ۲- تأسیس موسسات تعاونی و تصمیمات آنها و هرگونه تغییرات بعدی آنها نیاز به ثبت در مرجع ثبت شرکتها ندارد و ثبت در وزارت کافی است، لکن باید با اعلام وزارت در روزنامه رسمی درج شود. نحوه و شرایط ثبت طبق آیین نامه ای خواهد بود که به پیشنهاد مشترک وزارت و وزارت دادگستری و با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تهیه و به تصویب رییس قوه قضاییه می رسد.

ماده ۵۸- در عنوان فصل نهم، بعد از واژه "ادغام"، عبارت " تجزیه، تبدیل،" اضافه می شود.

ماده ۵۹- در ذیل فصل نهم، عنوان بخش اول به "ادغام و تجزیه" اصلاح و ماده (۵۳) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره آن حذف و تبصره هایی به شرح زیر به آن الحاق و مواد (۵۳) مکرر (۱) الی (۳) و تبصره های ذیل آنها به شرح زیر بعد از ماده مذکور الحاق می شوند:

بخش اول - ادغام و تجزیه

ماده ۵۳- هر دو یا چند تعاونی متعارف و یا دو یا چند تعاونی سهامی عام در صورت تصویب مجامع عمومی فوق العاده آنها می توانند با مجوز وزارت و با رعایت مقررات قانونی و به ترتیب مقرر در آیین نامه اجرایی با یکدیگر ادغام شوند. آیین نامه اجرایی این ماده از جمله شامل موارد ادغام، چارچوب تفاهم نامه اولیه بین طرفهای ادغام، چارچوب طرح مشترک ادغام و مدارک مورد نیاز برای تصویب در مجمع عمومی فوق العاده و ارزیابی به مرجع ثبت شرکتها و سایر موارد به تصویب هیئت وزیران می رسد.

تبصره ۱- تصمیم هر یک از طرفهای ادغام باید ظرف پانزده روز از تاریخ تصویب طرح ادغام به طریقی که در اساسنامه آنها برای دعوت مجامع عمومی پیش بینی شده به اطلاع همه ذینفعان برسد و برای نشر در روزنامه رسمی به مرجع ثبت شرکت ها ارسال شود.

تبصره ۲- بستانکارانی که طلب آنها فاقد وثیقه است می توانند ظرف دو ماه پس از نشر آگهی طرح ادغام در روزنامه، نسبت به ادغام اعتراض نمایند. در اینصورت تعاونی یا تعاونی سهامی عام مربوط مکلف به جلب رضایت بستانکاران و پرداخت فوری طلب آنها بوده و چنانچه موعد طلب چنین بستانکاری نرسیده باشد، باید نسبت به تأمین وثیقه کافی مبادرت ورزد و یا رضایت بستانکاران مبنی

بر انتقال طلب به تعاونی یا تعاونی سهامی عام جدید و یا تعاونی یا تعاونی سهامی عام ادغام پذیر را جلب نماید. در غیر اینصورت هریک از بستانکاران فاقد وثیقه می تواند از شورای صیانت، صدور قرار دستور موقت مبنی بر تأخیر ثبت ادغام تا ارایه وثیقه کافی از سوی تعاونی یا تعاونی سهامی عام یا جلب رضایت بستانکار را تقاضا کند.

تبصره ۳- در صورتی که بستانکاران و تعاونی یا تعاونی سهامی عام در قرارداد توافق دیگری کرده باشند طبق توافق عمل خواهد شد. شورای صیانت مکلف است خارج از نوبت در ماهیت دعوی اتخاذ تصمیم کند؛ در هر حال تا تعیین تکلیف و اتخاذ تصمیم در ماهیت دعوی توسط شورای صیانت رسیدگی کننده، تعاونیهای سهامی عام یا تعاونی های طرف ادغام کماکان با حفظ شخصیت حقوقی به فعالیت ادامه می دهند.

تبصره ۴- دارندگان اوراق مشارکت نیز مشمول حکم تبصره های (۲) و (۳) این ماده می باشند. چنانچه همه یا بخشی از اوراق مزبور، قابل تبدیل به سهام باشند و دارنده آن به طرح ادغام در مهلت مقرر اعتراض نکند، همچنان تمامی حقوق ناظر به چنین اوراقی را در مقابل تعاونی یا تعاونی سهامی عام جدید یا ادغام پذیر دارا خواهد بود.

تبصره ۵- هیئت مدیره مکلف است در ششمین ماه پس از تاریخ تصویب طرح مشترک ادغام توسط آخرین تعاونی یا تعاونی سهامی عام طرف ادغام و عدم وصول اعتراض یا عدم صدور دستور تأخیر ثبت ادغام از سوی شورای صیانت، درخواست ثبت ادغام را به همراه مجوز وزارت و مدارک مذکور در این قانون به مرجع ثبت شرکت ها ارایه نمایند. ثبت ادغام باید ظرف بیست روز از تاریخ ثبت به طریقی که در اساسنامه طرفهای ادغام برای دعوت مجامع عمومی پیش بینی شده به اطلاع همه ذینفعان برسد و برای نشر در روزنامه رسمی به مرجع ثبت شرکت ها ارسال شود.

تبصره ۶- در صورت خودداری مدیران از انجام تکالیف مقرر در تبصره (۵)، هر ذینفع می تواند با ارایه مدارک لازم، ثبت ادغام را از مرجع ثبت شرکت ها درخواست نماید و چنانچه مرجع مزبور به هر دلیلی از ثبت ادغام خودداری نماید متقاضی می تواند الزام مدیران و مرجع ثبت شرکتها را از شورای صیانت درخواست نماید.

تبصره ۷- با ارایه گواهی ثبت ادغام، مراجع ذیربط از جمله سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظفند نسبت به اصلاح اسناد و مدارک مربوط به نام پذیرنده ادغام یا شخص حقوقی جدید اقدام کنند.

تبصره ۸- پس از ثبت ادغام در مرجع ثبت شرکت ها، تمامی دارایی ها، حقوق، تعهدات، دیون و مطالبات تعاونی های موضوع ادغام به تعاونی یا تعاونی سهامی عام پذیرنده و یا جدید منتقل خواهد شد.

تبصره ۹- ادغام موجب لغو عضویت اعضا و یا لغو مشارکت سهامداران غیر عضو نخواهد بود و حقوق آنان عیناً انتقال می یابد.

تبصره ۱۰- وزارت با وصول تصمیم ادغام از طرفهای ادغام همراه با آخرین ترازنامه و صورت ریز مطالبات و بدهیها و گزارش بازرسان قانونی از وضعیت آنها و همچنین نظرات بستانکاران و با توجه به تعداد اعضای مخالف ادغام در هر یک از طرفهای ادغام، ظرف یک ماه نظر خود را اعلام خواهد داشت.

تبصره ۱۱- موافقت وزارت با ادغام در صورتی است که ترتیبی قابل قبول از سوی بستانکاران برای تصفیه بدهیها پیش بینی شود. همچنین تعداد اعضای مخالف با ادغام در حدی باشد که مجموع اعضای باقیمانده و سرمایه شخص حقوقی تعاونی بعد از ادغام کافی برای انجام هدفها و برنامه های آن باشد. در صورتی که وزارت ادغام را تصویب نکند تصمیم ادغام منتفی است.

تبصره ۱۲- اعضا و سهامدارانی که با تصمیم ادغام و انتشار آگهی آن مخالف باشند و یا مستعفی گردند باید ظرف مهلت مقرر در تبصره (۲) مخالفت خود را کتباً اعلام دارند. تعاونی یا تعاونی سهامی عام مربوط مکلف است بهای سهام آنها را حداکثر ظرف یک ماه نقدا پرداخت نماید.

تبصره ۱۳- تعاونیهای تولیدی و خدماتی و تعاونیهای سهامی خاص برای ادغام نیاز به اخذ مجوز یا موافقت وزارت ندارند.

ماده ۵۳ مکرر ۱- تجزیه هر شخص حقوقی بخش تعاونی در صورت تصویب مجمع عمومی فوق العاده در چارچوب آیین نامه اجرایی این ماده امکانپذیر است؛ به این صورت که داراییها و تعهدات موجود، به منظور تشکیل دو یا چند تعاونی یا تعاونی سهامی عام جدید اختصاص می یابد و شخصیت حقوقی موجود محو می گردد و ابتدا می بایست موافقت کلی وزارت اخذ شود. موارد تجزیه، چارچوب طرح تجزیه و نیز مدارکی که باید به مجمع عمومی فوق العاده و مرجع ثبت شرکتها ارائه شود در آیین نامه اجرایی مصوب هیئت وزیران خواهد آمد.

تبصره ۱- تجزیه تعاونی قبل از تصفیه کلیه دیون و تعهدات تعاونی و یا جلب رضایت همه بستانکاران و اشخاصی که تعاونی در قبال آن ها متعهد می باشد، مجاز نیست.

تبصره ۲- تجزیه شرکت هایی که اوراق مشارکت قابل تبدیل به سهام منتشر نموده اند، قبل از تبدیل اوراق مشارکت به سهام یا تسویه حساب با دارندگان این گونه اوراق، مجاز نمی باشد.

تبصره ۳- تخصیص سهام اشخاص حقوقی بخش تعاونی ناشی از تجزیه به نسبت مشارکت سهامداران در تعاونی یا تعاونی سهامی عام قبل از تجزیه می باشد.

تبصره ۴- انتقال دارایی های موضوع این ماده به ارزش دفتری مجاز می باشد.

تبصره ۵- براساس طرح تجزیه و با ارایه گواهی ثبت تجزیه هر شخص حقوقی بخش تعاونی و مراجع ذیربط از جمله سازمان ثبت اسناد و املاک موظفند نسبت به اصلاح اسناد و مدارک مربوط به تعاونی های ناشی از تجزیه اقدام کنند.

تبصره ۶- تصمیم به تجزیه باید ظرف پانزده روز از تاریخ تصویب طرح تجزیه به طریقی که در اساسنامه آنها برای دعوت مجامع عمومی پیش بینی شده به اطلاع همه ذینفعان برسد و برای نشر در روزنامه رسمی به مرجع ثبت شرکت ها ارسال شود. بستانکاران و دارندگان اوراق مشارکت می‌توانند ظرف دو ماه پس از نشر آگهی تجزیه اعتراض خود را به تعاونی یا تعاونی سهامی عام اعلام نمایند.

تبصره ۷- در صورت وجود بستانکار یا دارنده اوراق مشارکت معترض، مفاد تبصره های (۲) تا (۴) ماده (۵۳) لازم الرعایه می باشد.

تبصره ۸- مدیران شخص حقوقی تعاونی مکلفند در ششمین ماه پس از تاریخ تصویب طرح تجزیه و عدم وصول اعتراض و یا عدم صدور دستور تأخیر ثبت تجزیه از سوی دادگاه، درخواست ثبت تجزیه را به همراه مجوز وزارت و مدارک مذکور در این ماده به مرجع ثبت شرکت ها ارایه نمایند. ثبت تجزیه باید ظرف بیست روز از تاریخ ثبت به طریقی که در اساسنامه آنها برای دعوت مجامع عمومی پیش بینی شده به اطلاع همه ذینفعان برسد و برای نشر در روزنامه رسمی به مرجع ثبت شرکت ها ارسال شود.

تبصره ۹- تا زمانی که مراتب تجزیه به شرح مذکور انجام پذیرفته باشد و تجزیه به ثبت نرسیده باشد تمامی اقدامات انجام شده برای تجزیه بی اثر و شخصیت حقوقی قبل از تجزیه ملاک است.

ماده ۵۳ مکرر ۲- در صورت تحقق ادغام یا تجزیه، در صورتی که براساس طرح ادغام و یا تجزیه، اموال دارای سند رسمی به تعاونی های پذیرنده ادغام یا تعاونی جدید حسب مورد انتقال نیافته باشد، ادارات ثبت اسناد و املاک کشور و سایر مراجع ثبتی ذیربط نسبت به انتقال اموال مزبور اقدام خواهند کرد. در صورت نیاز، مدیر یا مدیران تعاونی پذیرنده ادغام و یا تعاونی جدید، نماینده تعاونی های موضوع ادغام و یا تجزیه و نیز تعاونی های پذیرنده ادغام و یا تعاونی جدید برای امضای اسناد یا ارایه درخواست هستند.

ماده ۵۳ مکرر ۳- به محض تصویب طرح مشترک ادغام و یا طرح تجزیه در مجامع عمومی فوق العاده، شخص حقوقی تعاونی در حال ادغام یا در حال تجزیه تلقی می شود و باید به دنبال نام آن همه جا عبارت "در حال ادغام" یا "در حال تجزیه" در مکاتبات و سربرگ شخص حقوقی تعاونی قید شود.

ماده ۶۰ - بعد از ماده (۵۳) مکرر (۳) عنوان "بخش دوم- تبدیل" اضافه و ماده (۵۳) مکرر (۴) و تبصره هایی به شرح زیر در ذیل آن بخش الحاق می شوند:

بخش دوم - تبدیل

ماده ۵۳ مکرر ۴ - تبدیل اشخاص حقوقی بخش های غیر تعاونی به اشخاص حقوقی بخش تعاونی و بالعکس و تبدیل یک نوع شخص حقوقی بخش تعاونی به نوعی دیگر از اشخاص حقوقی

بخش تعاونی و موارد غیر قابل تبدیل و شرایط تبدیل با رعایت مقررات قانونی حاکم بر آنها و اخذ مجوز از وزارت، وفق آیین نامه اجرایی این ماده امکانپذیر است.

تبصره ۱- طرح تبدیل که چارچوب آن در آیین نامه اجرایی این ماده تعیین می شود از جمله شامل تفاوت اساسنامه ها و تفاوت در وضع سهامداران و اعضا باید بوسیله هیئت مدیره همراه با گزارش بازرسان به مجمع عمومی فوق العاده ارایه گردد.

تبصره ۲- تبدیل نباید موجب اجبار سهامدار یا عضو به کاهش میزان سرمایه وی گردد، مگر با جلب رضایت.

تبصره ۳- تبدیل تعاونیهای توزیعی و تعاونیهای بالادستی به غیرتعاونی و نیز به تعاونی سهامی امکانپذیر نیست. برای تبدیل شرکتهای تعاونی تولیدی و خدماتی به شرکتهای غیر تعاونی و نیز به تعاونی سهامی، تعداد آرای موافق در مجمع عمومی فوق العاده نباید از حداقل دوسوم تعداد کل اعضای تعاونی کمتر باشد. تبدیل تعاونیهای سهامی به شرکتهای سهامی نظیر بلامانع است.

تبصره ۴- در صورت سپردن تعهداتی در قبال دریافت امتیازات خاص، قبل از انجام آن تعهدات و شروط، تبدیل امکانپذیر نیست. همچنین اموال دولتی و عمومی که صرفاً به دلیل شخصیت حقوقی تعاونی بودن در قالب حبس یا هبه یا صلح یا امانی و نظایر آن به آن تعلق گرفته است قبل از تبدیل باید مسترد شود و هریک از مدیران آن شخص حقوقی بخش تعاونی در قبال استرداد اموال مذکور به طور مستقل مسئولیت دارد.

ماده ۶۱- قبل از ماده (۵۴)، عنوان "بخش دوم - انحلال و تصفیه" به "بخش سوم - انحلال و تصفیه" اصلاح و در ماده (۵۴) قانون عبارت "شرکتها و اتحادیه های تعاونی" به عبارت "اشخاص حقوقی بخش تعاونی" اصلاح و در بند (۴) عبارت "بدون عذر موجه" حذف و تبصره (۳) آن حذف و تبصره های (۲) و (۴) به شرح زیر اصلاح می شود:

تبصره ۲- در صورت تحقق هریک از موارد مذکور، به استثنای بند های (۱) و (۶)، هیئت مدیره و در صورت استنکاف آن، اشخاص موضوع تبصره (۱) ماده (۳۵) این قانون موظفند نسبت به دعوت مجمع عمومی فوق العاده و تصمیم گیری در مورد انحلال اقدام نماید؛ در غیر اینصورت شورای صیانت به درخواست هر ذینفع و یا وزارت با تعیین مهلت حداکثر شش ماهه [برای رفع موجبات انحلال] انحلال آن را به مرجع ثبت و سایر مراجع ذیصلاح اعلام خواهد کرد. در سایر موارد انحلال تعاونی حسب مورد توسط دادگاه صالح و یا وزارت به مرجع ثبت و سایر مراجع ذیصلاح اعلام خواهد شد.

تبصره ۴- کلیه اموالی که از منابع عمومی بصورت امانی یا حبس یا صلح و نظایر آن در اختیار هر یک از اشخاص حقوقی بخش تعاونی قرار گرفته است باید قبل از آغاز عملیات تصفیه و انحلال آن مسترد شود و هریک از مدیران آن در قبال استرداد کل اموال مذکور به طور مستقل مسئولیت دارد.

ماده ۶۲- در عنوان فصل دهم، عبارت "اتاق تعاون" به عبارت "اتاقهای تعاون" اصلاح و ماده (۵۷) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره ذیل ماده به تبصره (۱) تغییر و تبصره های زیر به آن الحاق می شود:

ماده ۵۷ - به منظور کمک به فراهم کردن موجبات پیشرفت و عدالت در اقتصاد کشور، تبادل افکار و بیان آرا و عقاید مدیران اشخاص حقوقی بخش تعاونی، انسجام و تعاون بین اشخاص حقوقی بخش تعاونی، ایفای نقش نمایندگی کلی آن بخش در مجامع داخلی و خارجی و تقویت خود اتکایی بخش تعاونی، اتحادیه های تعاونی شهرستانی و تعاونیهای فاقد اتحادیه در شهرستان می توانند اتاق تعاون شهرستان و نیز اتاقهای تعاون شهرستانی، اتحادیه های تعاونی استانی و اتحادیه های تعاونی شهرستانهای فاقد تعاون شهرستان، اتاق تعاون استان و همچنین اتاقهای تعاون استانها، اتحادیه های تعاونی کشوری و اتحادیه های تعاونی استانی فاقد اتاق تعاون استان و اتاق تعاون مرکزی را با نظارت وزارت تشکیل دهند یا به عضویت آن درآیند.

تبصره ۲- مقررات و ضوابط کلی اساسنامه اتاق تعاون مرکزی و اساسنامه متحدالشکل اتاقهای تعاون استانها و شهرستانها با رعایت مفاد این قانون به پیشنهاد وزارت به تصویب هیئت وزیران می رسد.

تبصره ۳- عضویت در هر اتاق منوط به داشتن کارت عضویت معتبر از اتاق مربوط خواهد بود. نحوه عضویت شرکتهای تعاونی سهامی عام و تعاونی سهامی خاص در اتاق تعاون مانند شرکتهای تعاونی متعارف است.

تبصره ۴- تاسیس و فعالیت هر اتاق تعاون، منوط به این است که اعضای آن نمایندگی حداقل یک سوم تعداد اشخاص حقوقی بخش تعاونی حوزه عمل آن اتاق، مستقیم یا غیر مستقیم، را داشته باشند.

تبصره ۵- در صورت انحلال هر یک از اتاقهای تعاون و تشکیل اتاق تعاون جدید تا زمانی که اتاق تعاون جدید تشکیل نشده است اتاق تعاون مرکزی در ارتباط با کلیه اموال، دارایی ها، تعهدات، مطالبات و کارکنان آن به عنوان سرپرست و نماینده موقت اقدام خواهد کرد.

ماده ۶۳- ماده (۵۷) مکرر به شرح زیر الحاق می شود:

ماده ۵۷ مکرر- وظایف و اختیارات اتاق تعاون مرکزی به شرح زیر است:

الف- انجام وظایف و اختیارات اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی در ارتباط با بخش تعاون از جمله:

۱- ایجاد هماهنگی و همکاری بین اشخاص حقوقی بخش تعاونی در اجرای قوانین مربوط و مقررات جاری مملکتی.

۲- ارائه نظر مشورتی در مورد مسائل اقتصادی کشور به قوای سه گانه.

- ۳- همکاری با دستگاههای اجرایی و سایر مراجع ذیربط به منظور اجرای قوانین و مقررات مربوط به اتاق.
- ۴- ارتباط با اتاق سایر کشورها و تشکیل اتاقهای مشترک و کمیته‌های مشترک با آنها بر اساس سیاست‌های کلی نظام.
- ۵- تشکیل نمایشگاه‌های تخصصی و بازرگانی داخلی و خارجی با کسب مجوز از مرجع مربوط و شرکت در سمینارها و کنفرانس‌های مربوط به فعالیت‌های اتاق در چهارچوب سیاست‌های نظام.
- ۶- کوشش در راه شناسایی بازار کالاهای صادراتی بخش تعاونی در خارج از کشور و تشویق و کمک به اشخاص حقوقی بخش تعاونی جهت شرکت در نمایشگاههای بازرگانی داخلی و خارجی.
- ۷- تشویق و ترغیب سرمایه‌گذاری و تولید در بخش تعاونی؛ بالاخص تولید کالاهای صادراتی دارای مزیت نسبی.
- ۸- داوری در امورحرفه ای بین اشخاص حقوقی بخش تعاونی با یکدیگر و یا با سایر اشخاص حقیقی و حقوقی و نیز بین هر شخص حقوقی بخش تعاونی با اعضایش از طریق مرکز داوری اتاق.
- ۹- ایجاد و اداره مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی به منظور انجام وظایف و فعالیتهای اتاق.
- ۱۰- صدور کارت عضویت و کارت بازرگانی برای اشخاص حقوقی بخش تعاونی با رعایت مقررات مربوط.
- ۱۱- حمایت از تاسیس گروههای تعاونی و اتحادیه‌های تعاونی طبق مقررات مربوط.
- ۱۲- دایرکردن دوره‌های کاربردی در رشته‌های مختلف متناسب با احتیاجات بخش تعاونی.
- ۱۳- تهیه، صدور، تفریغ و تأیید اسنادی که طبق مقررات بین‌المللی به عهده اتاق ایران می‌باشد با هماهنگی وزارت صنعت، معدن و تجارت.
- ۱۴- تشکیل اتاقها و یا فدراسیونهای تعاونی مشترک با کشورهای دوست با هماهنگی وزارت و وزارت امور خارجه.
- ب- ارایه خدمات فرهنگی و ترویج و آموزش تعاون جهت اعضا و تقویت اصول و ارزش های تعاونی و انتشار کتب و نشریات مورد لزوم.
- پ- انجام فعالیتهای تحقیقاتی و مطالعاتی در امور تعاون و کمک به جمع آوری آمار و اطلاعات تعاونیهای عضو برای وزارت.
- ت- کمک به برقراری ارتباط و همکاری متقابل بین انواع اشخاص حقوقی بخش تعاونی در جهت تقویت و خود اتکایی بخش تعاونی.
- ث- ایجاد هماهنگی بین اعضا در جهت توسعه و بهبود امور و حل مشکلات آن ها.
- ج- کمک به برقراری ارتباط و پیوند بین بخش تعاونی و سایر بخش‌های اقتصادی کشور و نیز بین بخش تعاونی ایران با تعاونی های سایر کشورها و مؤسسات جهانی تعاون.

ج- همکاری و ارایه نظر مشورتی به وزارت و سایر مراکز سیاستگذاری کشور به منظور تحقق اهداف مندرج در اصول (۴۳) و (۴۴) قانون اساسی.

ح- همکاری با مؤسسات علمی، فنی و اقتصادی بین‌المللی و قبول عضویت و شرکت در سازمانها، شوراها و مجامع بین‌المللی مربوط به امور تعاونیها با رعایت سیاستهای خارجی کشور و دریافت مجوز از وزارت.

خ- عضویت در کلیه شوراها و مجامع اقتصادی داخلی که به موجب قوانین و مقررات، اتاق عضویت دارد و نیز عضویت در سایر موارد با تصویب هیئت وزیران.

د- انجام سایر اموری که در جهت تحقق اهداف اتاق، حسب مورد توسط دولت و دستگاههای اجرایی به آن محول می‌گردد. این واگذاری نافی مسئولیت حاکمیتی و نظارتی دولت نخواهد بود.

تبصره ۱- فعالیت اتاق تعاون نباید در رقابت با فعالیت اعضای آن باشد و امور آن باید تا حد امکان از طریق اتحادیه های تعاونی ذیربط انجام شود.

تبصره ۲- برای انجام بعضی امور این ماده، اتاق تعاون مرکزی مجاز است با تصویب مجمع عمومی مؤسسات تعاونی وابسته به خود تاسیس کند.

تبصره ۳- ارجاع به داوری اتاق تعاون حسب مورد باید در اساسنامه همه طرفها و یا در قراردادهای مورد ارجاع آنها پیش بینی شده باشد یا باید همه طرفها برای ارجاع به داوری اتاق تعاون کتباً موافقت خود را اعلام کنند.

تبصره ۴- صدور کارت بازرگانی برای اشخاص حقوقی بخش تعاونی فقط از طریق اتاق تعاون امکانپذیر است؛ ولی شرکتهای، مؤسسات، سازمانها و نهادهای عمومی غیردولتی و یا دولتی مجازند کارت بازرگانی خود را از اتاق تعاون یا اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی دریافت نمایند.

تبصره ۵- اتخاذ تصمیم در مورد ثبت شعب اتاق در کشورهای خارجی با تایید وزارت امکانپذیر است.

ماده ۶۴- در ماده (۵۸) قانون، عبارت "مجمع نمایندگان" به عبارت "مجمع عمومی" اصلاح می‌شود.

ماده ۶۵- در ماده (۵۹) قانون، عبارت "مجمع نمایندگان" به عبارت "مجمع عمومی" اصلاح و تبصره های (۱) و (۲) به شرح زیر اصلاح و تبصره های (۳) و (۴) به شرح زیر به آن الحاق می‌گردند:

تبصره ۱- انتخابات هر یک از اتاقها در یک روز انجام می‌شود و انتخابات سراسر کشور به ترتیب در شهرستانها و استانها و سپس در اتاق تعاون مرکزی به طوری برگزار می‌شود که انجام انتخابات در همه اتاقها ظرف یک ماه پایان پذیرد. اتاق تعاون مرکزی وظیفه دارد زیرنظر وزارت انجام انتخابات اتاقها را هماهنگ نماید. اتاق تعاون مکلف است دو ماه قبل از پایان هر دوره، انتخابات دوره بعد را برگزار کند.

- تبصره ۲- در مجامع عمومی هر اتاق تعاون، هر عضو یک رای دارد.
- تبصره ۳- مجمع عمومی عادی می تواند به تعداد مورد نیاز، کمیسیونهای مشورتی تشکیل داده و اعضای آنها را انتخاب کند.
- تبصره ۴- مجمع عمومی فوق العاده اتاق تعاون نمی تواند نسبت به ادغام و تجزیه و تبدیل اتاق تصمیم گیری کند؛ مگر در مواردی که به منظور تطبیق با تغییرات تقسیمات کشوری ضروری باشد.
- ماده ۶۶- ماده (۶۰) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره های زیر به آن الحاق می گردند:
- ماده ۶۰- هیئت مدیره هر اتاق تعاون دارای (۱۵) عضو اصلی است که در سه گروه به شرح زیر انتخاب می شوند:
- ۱- پنج نفر از میان مدیران عامل یا از اعضای هیئت مدیره اتحادیه های تعاونی انواع پنج گانه ماده (۴۵) که عضو اتاق مذکور باشند؛ از هر نوع اتحادیه یک نفر بشرطی که از هر رشته بیشتر از یک نفر تعیین نگردد.
 - ۲- پنج نفر از میان دبیران و یا اعضای هیئت مدیره اتاقهای تعاون ذیربط؛ از هر اتاق تعاون یک نفر
 - ۳- پنج نفر از میان اعضای تعاونیهای تحت پوشش اتاق به شرح تعاونیهای: الف- تولیدی و خدماتی کار ب- تولید و خدمات دسته جمعی و یا توزیعی تأمین نیاز مشاغل و بنگاههای اقتصادی ج- توزیعی تأمین نیاز مصرف کنندگان د- چند منظوره ه- سهامی عام و یا خاص و یا سهام عدالت؛ از هر دسته یک نفر
- تبصره ۱- نامزدها باید در زمان ثبت نام معلوم کنند که در کدام یک از سه گروه مذکور نامزد می شوند. مدیران عامل و دبیران باید در زمان نامزد شدن، حداقل شش ماه از تصدی سمت آنها گذشته باشد؛ مگر اینکه عضو هیئت مدیره نیز باشند.
- تبصره ۲- در صورت فقدان نامزد تأیید صلاحیت شده در هر بخش، از نامزدهای موجود بخشهای دیگر انتخاب می شوند.
- تبصره ۳- از هر گروه موضوع این ماده دو نفر علی البدل نیز انتخاب و با خروج هر عضو اصلی از هیئت مدیره، علی البدل وی از همان گروه، جانشین او می شود.
- تبصره ۴- عضویت شخص در هیئت مدیره اتاق تعاون در صورت زوال شرایط موضوع این ماده، با رعایت ترتیبات مقرر در تبصره (۴) ماده (۳۸) قانون لغو می گردد.

تبصره ۵- عضویت کارکنان دولت در هیئت مدیره اتاقهای تعاون، فقط به عنوان عضو تعاونیهای تأمین نیاز مصرف کنندگان مجاز است.

تبصره ۶- مقامات سیاسی موضوع ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری و فرمانداران و مدیران کل دستگاههای اجرایی و همتران آنها همزمان با اشتغال نمی‌توانند عضویت هیئت مدیره یا دبیری اتاق تعاون را داشته باشند.

ماده ۶۷- ماده (۶۱) قانون و تبصره آن به شرح زیر اصلاح می‌شود.
ماده ۶۱- علاوه بر موارد مذکور در ماده (۳۷) این قانون، بررسی و تأیید پیشنهادهای و گزارشهای کمیسیونهای اتاق و گزارش آن به مجمع عمومی مربوط، انتخاب نمایندگان اتاق برای شرکت در مجامع رسمی داخلی یا بین‌المللی و تعیین حدود کار و فعالیت‌های آنها و هزینه‌های مربوط و بررسی و تأیید بودجه و تفریغ بودجه سالیانه که از طرف دبیرکل تهیه می‌گردد و پیشنهاد آن به مجمع عمومی جهت تصویب بر عهده هیئت مدیره است.

تبصره- هیئت مدیره برای انجام امور اجرایی، شخص حقیقی را در اتاق تعاون مرکزی به‌عنوان دبیرکل و در سایر اتاقهای تعاون به‌عنوان دبیر انتخاب می‌کند که عالیترین مقام اجرایی اتاق (رئیس) محسوب می‌شود. مقررات حاکم بر مدیرعامل شرکتهای تعاونی شامل دبیران مذکور نیز خواهد بود. وظایف، اختیارات، حقوق و مزایای دبیران مزبور طبق آیین نامه موضوع ماده (۳۹) قانون خواهد بود.

ماده ۶۸- ماده (۶۲) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۶۲- اتاقهای تعاون استانها و شهرستانها موظف به تبعیت از سیاستهای کلی مجمع عمومی اتاق تعاون مرکزی خواهند بود.

ماده ۶۹- در ماده (۶۳) قانون عبارت "مجمع نمایندگان" به عبارت "مجمع عمومی" اصلاح و از عبارت "و وظایف آن" تا پایان ماده و نیز تبصره ماده حذف و ماده (۶۳) مکرر به شرح زیر بعد از آن الحاق می‌گردد:

ماده ۶۳ مکرر - مرکز داوری اتاق تعاون مرکزی که در این قانون "مرکز" نامیده می‌شود، با رعایت مفاد این ماده و تبصره های آن، که "اساسنامه مرکز" تلقی می‌شود، به‌صورت وابسته به اتاق تعاون مرکزی تشکیل می‌گردد. موضوع فعالیت مرکز، حل و فصل اختلافات حرفه ای بین اشخاص حقوقی بخش تعاونی با یکدیگر و یا با سایر اشخاص حقیقی و حقوقی و نیز بین هر شخص حقوقی بخش تعاونی با اعضا و سهامدارانش از طریق داوری است. مرکز در شهر تهران و شعب آن در اتاقهای تعاون استانها و شهرستانها مستقر و دارای ارکان هیئت مدیره، دبیر کل و داوران می‌باشد.

تبصره ۱- هیئت مدیره مرکز متشکل از هفت نفر شامل رئیس و نایب رئیس هیئت مدیره و دبیر کل اتاق تعاون مرکزی، رئیس یا نایب رئیس هیئت مدیره اتاق تعاون یکی از استانها و سه نفر از مدیران بصیر و خوشنام بخش تعاونی به انتخاب مجمع عمومی اتاق تعاون مرکزی و برای مدت سه سال است و ریاست آن با رئیس هیئت مدیره اتاق تعاون مرکزی خواهد بود. انتخاب مجدد اعضای

آن بلامانع می‌باشد. هیئت مدیره نحوه تشکیل جلسات خود را تعیین می‌نماید و برای رسمیت یافتن جلسات، حضور حداقل پنج نفر از اعضا الزامی است. تصمیمات این هیئت با اکثریت نسبی نافذ خواهد بود.

تبصره ۲- دبیر کل مرکز برای مدت سه سال از میان حقوقدانان ایرانی با تجربه و آشنا به مسائل تعاونی و بازرگانی داخلی و بین‌المللی انتخاب خواهد شد و براساس مصوبات هیئت مدیره مرکز و وفق مقررات اساسنامه مرکز انجام وظیفه خواهد نمود و انتخاب مجدد وی بلامانع است. مرکز دارای دبیرخانه‌ای می‌باشد که تحت نظر و ریاست دبیر کل مرکز اداره می‌شود. شرح وظایف دبیرخانه به پیشنهاد دبیرکل مرکز و تصویب هیئت مدیره مرکز تعیین خواهد شد.

تبصره ۳- داوران از میان حقوقدانان و سایر اشخاص خبره و خوشنام و با تجربه که از مقررات و عرف تعاونیها و بازرگانی داخلی و خارجی به حد کافی اطلاع دارند بنا به پیشنهاد دبیر کل مرکز و تأیید هیئت مدیره مرکز انتخاب خواهند شد. اعضای هیئت مدیره و دبیر کل مرکز و اتاقهای تعاون نمی‌توانند توسط مرکز به عنوان داور انتخاب شوند.

تبصره ۴- وظایف و اختیارات هیئت مدیره مرکز به شرح زیر است:

الف- تهیه و پیشنهاد آیین‌نامه‌های داخلی مرکز در ارتباط با نحوه ارائه خدمات (به استثنای تعرفه‌های دآوری) و امور مالی و استخدامی برای تصویب به مجمع عمومی اتاق تعاون مرکزی. تعرفه‌های دآوری به پیشنهاد وزیر به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ب - تهیه و پیشنهاد بودجه سالانه برای تأیید به مجمع عمومی اتاق تعاون مرکزی.

ج - تهیه و پیشنهاد اصلاح اساسنامه مرکز دآوری و اعلام آن به مراجع قانونی مربوط از طریق هیئت مدیره اتاق تعاون مرکزی.

د - انتخاب و عزل دبیر کل مرکز .

تبصره ۵- هزینه‌های مرکز از محل وجوه دریافتی از اصحاب اختلاف و در صورت نیاز از محل درآمدهای اتاق تعاون مرکزی تأمین خواهد شد.

تبصره ۶ - دستگاههای دولتی و عمومی ذیربط مکلفند به استعلامهای ارسالی از مرکز در حدود و طبق قوانین و مقررات پاسخ دهند.

تبصره ۷- مقررات عمومی و آیین رسیدگی به اختلافات داخلی و بین‌المللی به ترتیب وفق قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی - مصوب ۱۳۷۹- (در بخش دآوری) و قانون دآوری تجاری بین‌المللی - مصوب ۱۳۷۶- می‌باشد.

ماده ۷۰ - در ماده (۶۴) از عبارت "به صورت کدخدا منشی" تا پایان بند (۳) حذف و عبارت "و سایر خدمات طبق مقررات اتاق" جایگزین آن می‌شود. بند (۴) و یک تبصره به شرح زیر نیز به ماده مذکور الحاق می‌گردد:

۴- از محل اجرای قانون نحوه تأمین هزینه‌های اتاق‌های بازرگانی و صنایع و معادن

جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۲ - و نیز سایر موارد قانونی.

تبصره - نحوه و میزان کمک مالی اتاق تعاون مرکزی به سایر اتاقهای تعاون در چارچوب آیین نامه ای است که به تصویب مجمع عمومی اتاق تعاون مرکزی می رسد.

ماده ۷۱- عنوان "فصل یازدهم - وزارت تعاون" به "فصل پانزدهم - وزارت" و عنوان "فصل دوازدهم - سایر مقررات" به "فصل شانزدهم - سایر مقررات" اصلاح و فصول یازدهم تا چهاردهم به شرح مواد آتی تنظیم و الحاق می شود. چهار ماده به شرح زیر به عنوان مواد (۶۴) مکرر (۱) الی (۴) ذیل عنوان "فصل یازدهم - شرکتهای تعاونی سهامی" الحاق می شود:

ماده ۶۴ مکرر ۱- شرکتهای تعاونی سهامی عام موضوع ماده (۱۲) و بند (۹) ماده (۱) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، از جمله شرکتهای سهامی عام موضوع ماده (۴) قانون تجارت نیز محسوب می شوند. شرکتهای مذکور از کلیه حقوق شرکتهای سهامی عام برخوردار بوده و سازمان بورس و اوراق بهادار موظف است همکاری لازم را برای ورود این شرکتهای در صورت احراز شرایط به بازار اول (تالار اصلی) بورس فراهم نماید.

تبصره- سقف مالکیت سهام هر یک از تعاونیهای متعارف با تعداد بیش از بیست عضو، از مجموع سهام شرکت تعاونی سهامی عام تا بیست درصد (۲۰٪) مجاز است و ملاک، مالکیت مستقیم سهام است.

ماده ۶۴ مکرر ۲- شرکت تعاونی سهامی خاص، یکی از اشخاص حقوقی بخش تعاونی و عبارت است از هر شرکت سهامی خاص موضوع قانون تجارت که با تایید وزارت ضوابط زیر در اساسنامه آن تصریح و برقرار باشد:

- ۱- حداقل تعداد سهامداران، نباید از هفت شخص حقیقی و حقوقی کمتر باشد.
- ۲- حداکثر سهم هر یک از سهامداران، برای تعاونیهای متعارف بطور مستقیم تا (۳۵٪) برای اشخاص حقیقی، مستقیم و غیر مستقیم تا (۱۰٪) برای سایر اشخاص حقوقی مستقیم و غیرمستقیم تا (۲۰٪) از کل سهام شرکت مجاز است.

تبصره ۱- در اساسنامه تعاونی سهامی خاص می توان شرط کرد که اشتغال در شرکت، منوط به تملک سهام مقرر است و می توان شرط کرد سهامداران شاغل در شرکت از منافع بیشتری نسبت به سهامداران غیرشاغل برخوردار گردند که میزان آن باید در اساسنامه تصریح گردد. هر تعاونی سهامی خاص که در اساسنامه آن تصریح شود حداقل (۵۱٪) سهام در اختیار کارکنان آن که بیمه شده تأمین اجتماعی باشند، قرار داشته باشد، تعاونی کارگری نیز محسوب می شود.

تبصره ۲- در صورتی که با تصریح در اساسنامه، حداقل (۵۱٪) سهام شرکت، در اختیار هر گروه اجتماعی از قبیل ایشارگران، بانوان و نظایر اینها باشد؛ تعاونی به همان نام نیز شناخته می شود.

تبصره ۳- دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و مواد (۱)، (۲)، (۳)، (۴) و (۵) قانون محاسبات عمومی، با رعایت قانون اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، می توانند جمعا تا (۴۹٪) از سهام هر شرکت تعاونی سهامی خاص، مشارکت نمایند. تعاونی های سهامی خاص مشمول حکم تبصره (۶) ماده (۱۰۵) قانون مالیاتهای مستقیم می باشند.

تبصره ۴- شرکتهای تعاونی سهامی خاص مشمول برخورداری از مزایای موضوع ماده (۹) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی و حکم تبصره (۶) ماده (۱۰۵) قانون مالیاتهای مستقیم می باشند.

ماده ۶۴ مکرر ۳- هرگاه به هر علت، تعداد سهام هر یک از سهامداران شرکت تعاونی سهامی عام و یا خاص به طور مستقیم یا غیرمستقیم از میزان قانونی تجاوز کند، سهام زاید فاقد حق رای است و به آن سود تعلق نمی گیرد. سهامدار مذکور باید ظرف سه ماه سهام زاید را با رعایت مقررات مربوط واگذار کند در غیر این صورت، هیئت مدیره شرکت، وزارت، سازمان بورس و اوراق بهادار و هر یک از سهامداران می توانند الزام او را به واگذاری سهام مذکور از شورای صیانت تقاضا کنند.

ماده ۶۴ مکرر ۴- عضویت شرکت تعاونی سهامی عام و تعاونی سهامی خاص در شرکتها و اتحادیه ها و اتاقهای تعاون و میزان سهام و یا حق عضویت سالانه پرداختی منوط به موافقت مجمع عمومی عادی شرکت است.

ماده ۷۲- ماده (۲۴) قانون و تبصره های آن به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۵) و تبصره های آن به ذیل فصل دوازدهم منتقل و به شرح زیر اصلاح می شود و ماده (۳) قانون به عنوان تبصره (۳) و یک تبصره دیگر به عنوان تبصره (۴) به شرح زیر به ماده (۶۴) مکرر (۵) الحاق می گردد.

فصل دوازدهم - حمایت از بخش تعاونی

ماده ۶۴ مکرر ۵- دولت موظف است به منظور تحقق اهداف بخش تعاونی و افزایش سهم بخش تعاون در اقتصاد ملی، در اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی به شرح مواد این فصل شرایط و امکانات لازم را فراهم و اقدامات لازم را بعمل آورد.

تبصره ۴- حمایتهای موضوع این قانون نافی حمایتهای سایر قوانین و مقررات در خصوص بخش تعاونی نخواهد بود.

ماده ۷۳ - ماده (۶۴) مکرر (۶) به شرح زیر الحاق می شود:

ماده ۶۴ مکرر ۶ - دولت، دستگاههای اجرایی، شورای پول و اعتبار، صندوق توسعه ملی، بانکها و موسسات مالی و اعتباری و بیمه های دولتی و وابسته به دولت و نیز سایر نهادها و موسسات وابسته

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

به قوه مجریه مکلفند حسب ارتباط موضوع، در قالب برنامه های توسعه بلند مدت، میان مدت و سالانه، متناسب با اهداف کمی و کیفی توسعه بخش تعاونی، اقدامات زیر را به عمل آورند:

۱- استفاده حداکثر از ظرفیت بخش تعاونی

۲- اقدام موثر در جهت ایجاد تعاونیها برای اشتغال مولد بیکاران بویژه از طریق گسترش

تعاونیهای کار

۳- رفع محدودیت از حضور بخش تعاونی در همه عرصه های اقتصادی مجاز برای بخشهای غیر دولتی

۴- اختصاص منابع بودجه ای سالانه به منظور پوشش ریسک و ضمانت سرمایه گذاری و معاملات

بخش تعاونی و تجهیز منابع صندوق ضمانت سرمایه گذاری تعاون وابسته به وزارت

۵- افزایش سالانه سرمایه بانک توسعه تعاون وابسته به وزارت؛ متناسب با تحقق درآمدهای دولت به

نحوی که سهم سرمایه آن از کل سرمایه های بانکهای دولتی کمتر از (۲۰ درصد) تا پایان برنامه ششم

توسعه کشور نشود.

۶- استفاده از ظرفیت واگذاری سهام و مالکیت بنگاههای دولتی به منظور تحقق افزایش سهم

بخش تعاونی

۷- استفاده از ظرفیتهای قانونی برای تبدیل شرکتهایی که دولت و یا شرکتهای دولتی در آنها

مشارکت دارند به شرکتهای بخش تعاونی

۸- تعیین سهم سالانه بخش تعاونی از انواع تسهیلات اعطایی بانکها و موسسات مالی اعتباری و

صندوق توسعه ملی

۹- فراهم کردن تمهیدات لازم برای تربیت نیروی انسانی مورد نیاز بخش تعاونی در همه سطوح

آموزشی از جمله در رشته های تعاون و مدیریت تعاون

تبصره ۱- منابع منظور شده در قوانین بودجه سالانه کل کشور در حمایت از بخش تعاونی قابل

تودیع نزد بانک توسعه تعاون و صندوق ضمانت سرمایه گذاری تعاون به عنوان عامل بوده و پس از

پرداخت به هر یک از آنها، به هزینه قطعی منظور می گردد.

تبصره ۲- پنجاه درصد از سرجمع کمکهای فنی و اعتباری و وجوه اداره شده و کمکهای بلاعوض

که در قوانین بودجه سالانه کل کشور برای بخشهای غیر دولتی در بخش سرمایه گذاری و اشتغال

منظور می شود، باید جهت حمایت از بخش تعاونی با نظر وزارت به بانک توسعه تعاون و صندوق

ضمانت سرمایه گذاری تعاون اختصاص یابد.

تبصره ۳- مصرف تا (۰/۵) از بودجه دستگاههای اجرایی که در قوانین بودجه سالانه کل کشور

پیش بینی می شود، برای حمایت از تعاونیهای توزیعی کارکنان دولت مجاز خواهد بود.

تبصره ۴- اختصاص منابع به عنوان کمک به افزایش سرمایه یا به عنوان عاملیت به اتحادیه‌های تعاونی اعتباری و تعاونیهای اعتبار قرض الحسنه از منابع صندوق توسعه ملی و وجوه اداره شده با رعایت موضوع بند (ط) ماده (۸۴) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه مجاز است.

تبصره ۵- انجام هر فعالیت اقتصادی در قالب تعاونی متعارف با رعایت قانون اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی مجاز خواهد بود و تعاونی بودن، مانع از صدور مجوز نخواهد بود.

تبصره ۶- در اجرای بند (د) سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، تحقق یافته از محل موضوع ردیف (۲) ماده (۲۹) قانون مذکور، همه ساله صد در صد تخصیص می یابد و مانده مصرف نشده آن در پایان هر سال مالی برای اهداف مندرج در بند های مذکور در سال بعدی قابل مصرف می باشد.

ماده ۷۴ - ماده (۲۸) قانون به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۷) به ذیل فصل دوازدهم منتقل و به شرح زیر اصلاح و تبصره آن حذف می شود. همچنین تبصره ماده (۲۶) قانون به عنوان تبصره (۱) به ذیل این ماده الحاق و به شرح زیر اصلاح و ماده (۴) قانون به عنوان تبصره (۲) و تبصره ماده (۲۷) قانون به عنوان تبصره (۳) و دو تبصره (۴) و (۵) به شرح زیر به ماده مذکور الحاق می شوند:

ماده ۶۴ مکرر ۷- اشخاص حقوقی بخش تعاونی در برخورداری از کلیه حمایتهای دولتی و عمومی از قبیل اعطای مشوقها، تخفیفات، ترجیحات، کمکهای بلاعوض، کمکهای فنی و اعتباری، وجوه اداره شده، تسهیلات اعتباری حمایتی، واگذاری زمین دولتی، مشارکت و نیز در صدور مجوزها در راستای موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و مواد (۱)، (۲)، (۳)، (۴) و (۵) قانون محاسبات عمومی و نظایر آن در اولویت هستند. همچنین اشخاص حقوقی بخش تعاون در انجام معاملات دستگاههای اجرایی مذکور در شرایط مساوی اولویت دارند. چگونگی برخورداری از این اولویت طبق آیین نامه اجرایی این ماده خواهد بود.

تبصره ۱- اتحادیه های تعاونی، تعاونیهای فراگیر ملی، تعاونیهای تولیدی و تعاونیهای ایشارگران در کلیه اولویتها و حمایتهای مربوط به اشخاص حقوقی بخش تعاونی اولویت دارند.

تبصره ۴- میزان برخورداری از امتیازات و کمکهای دولتی و عمومی بخش تعاونی متناسب با تعداد اعضا و میزان پایبندی آنها به اصول و ضوابط قانونی حاکم بر آن نوع تعاونی است که چگونگی آن در آیین نامه اجرایی پیش بینی خواهد شد.

تبصره ۵- فعالیتهای تولیدی انواع تعاونیها و نیز اتحادیه های تعاونی با عضویت تعاونیهای تولیدی از همان امتیازات تعاونیهای تولیدی برخوردار است.

ماده ۷۵ - مواد (۱۰۸)، (۱۴۳) و (۱۴۴) قانون شرکتهای تعاونی به ترتیب به عنوان مواد (۶۴) مکرر (۸)، (۹) و (۱۰) الحاق و عبارت "شرکتها و اتحادیه های تعاونی" به عبارت "اشخاص حقوقی بخش تعاونی" اصلاح می شود.

ماده ۷۶- ماده (۱۱۲) قانون شرکتهای تعاونی به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۱۱) به ذیل این فصل الحاق و به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می‌شود:

ماده ۶۴ مکرر ۱۱- مزایایی که برای اشخاص حقیقی و حقوقی غیرتعاونی وجود دارد؛ شامل اشخاص حقوقی بخش تعاونی که به همان فعالیت‌ها اشتغال داشته باشند نیز خواهد بود. اشخاص حقوقی بخش تعاونی علاوه بر تخفیفها و معافیتهای قانونی، حسب مورد مشمول معافیتهای زیر نیز خواهند بود:

۱- تعاونیهای فراگیر ملی تا ده سال از پرداخت هرگونه عوارض و حق‌الثبت و هزینه‌ها و وجوهی که طبق قوانین، سایر شرکتهای متعهد به پرداخت آن هستند معاف می‌باشند.
۲- نقل و انتقال سهام و حق تقدم سهام اشخاص حقوقی بخش تعاونی، مشمول هیچ گونه مالیاتی نمی‌شود.

تبصره - تهیه و یا اصلاح قوانین و مقررات در موادی که مرتبط و یا موثر بر بخش تعاونی باشد، لزوماً با مشارکت وزارت قابل پیشنهاد به مراجع مربوط است.

ماده ۷۷ - مواد (۶۴) مکرر (۱۲) الی (۱۸) به شرح زیر به ذیل "فصل دوازدهم - حمایت از بخش تعاونی" الحاق می‌شود:

ماده ۶۴ مکرر ۱۲- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است تأمین و توزیع کالاهای اساسی و اجناس ضروری مورد نیاز کشور را حتی المقدور از طریق بخش تعاونی راهبری کند.
تبصره ۱- کلیه موسسات و شرکتهای دولتی که کالاتولید می‌نمایند باید در اجرای این ماده با وزارت مذکور همکاری نمایند.

تبصره ۲- فهرست کالاها، اجناس و لوازم موضوع این ماده حداکثر ظرف سه ماه توسط وزارت و وزارت صنعت، معدن و تجارت تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۳- بانکهای دولتی و غیر دولتی مکلفند از محل منابع قرض‌الحسنه به ازای هر یک از اعضای تعاونیهای مصرف کارکنان دولت و کارگران تا سقف‌های مصوب بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برای اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه، با معرفی وزارت، تسهیلات به اتحادیه‌های مرکزی تعاونیهای کارکنان دولت و کارگران ایران اعطا نمایند. مدت بازپرداخت تسهیلات مزبور حداکثر پنج سال خواهد بود و اخذ تسهیلات جدید منوط به بازپرداخت وام قبلی است.

ماده ۶۴ مکرر ۱۳- وزارت راه و شهرسازی مکلف است زمین و تسهیلات مورد نیاز تعاونیهای مسکن کارکنان دولت را که خود، همسر و افراد تحت تکفل آنان فاقد زمین یا خانه هستند و "فرم ج" آنها در سامانه رایانه ای وزارت راه و شهرسازی قرمز نبوده است تأمین و با اولویت تحویل نماید.

تبصره - بانک‌های کشور مکلفند با دریافت حداقل کارمزد و سود، تسهیلات بانکی مورد نیاز برای احداث، تکمیل یا تعمیر واحدهای مسکونی تعاونیهای مسکن کارکنان دولت و اعضای آنها را که فاقد مسکن باشند با حق تقدم تأمین و پرداخت نمایند.

ماده ۶۴ مکرر ۱۴- آن دسته از تعاونیهای مسکن که مخصوص اعضای فاقد مسکن ملکی یا زمین ملکی با کاربری مسکونی و کسانی است که قبلاً به این منظور از زمین دولتی استفاده نکرده و "فرم ج" آنها در سامانه رایانه ای وزارت راه و شهرسازی قرمز نبوده است، از امتیازات زیر نیز برخوردار خواهند بود:

- ۱- برخورداری از تسهیلات ویژه خرید یا اجاره یا بهره برداری از اراضی دولتی
 - ۲- تسهیلات بانکی ویژه تعاونیهای مسکن حمایتی که شامل خط اعتباری و یارانه ویژه ای برای کاهش سود و کارمزد باشد.
- آیین نامه اجرایی این ماده با پیشنهاد وزارت و وزارت راه و شهرسازی تهیه و به تصویب وزرای آنها می‌رسد.

ماده ۶۴ مکرر ۱۵- در اجرای ردیف (۶) بند (ب) سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و مواد (۱)، (۲)، (۳)، (۴) و (۵) قانون محاسبات عمومی مکلفند به ترتیب مقرر در آیین نامه اجرایی این ماده، درصدی از معاملات خود را صرفاً با اشخاص حقوقی بخش تعاونی انجام دهند؛ بدین منظور ترک تشریفات مناقصه و مزایده و نیز برگزاری مناقصه ها و مزایده های معاملات موضوع این ماده، در چارچوب قوانین و مقررات مربوط، صرفاً بین اشخاص حقوقی مذکور مجاز است.

ماده ۶۴ مکرر ۱۶- وزارت موظف است سالانه براساس گزارشهای مالی حسابرسی شده و مصوب در مجامع عمومی عادی اشخاص حقوقی بخش تعاونی، آنها را در شاخصهای مرتبط با معیارهای تعاونیها و اهداف بخش تعاونی که در دستورالعمل اجرایی مصوب وزیر تعیین می‌شود؛ رتبه بندی و حداقل (۱٪) از هر نوع تعاونی را بعنوان تعاونی های برتر تعیین و معرفی نماید.

تبصره- تعاونی های برتر نسبت به سایر تعاونی ها از مزایای بیشتری برخوردار می گردند؛ از قبیل اولویت در برخورداری از تسهیلات بانکی و تسهیلات ضمانت سرمایه گذاری برای تعاونی و مدیران و کارکنان آن، دریافت پاداش اضافی با تصویب مجمع عمومی، دریافت لوح تقدیر از مقامات ارشد کشور و وزارت، لغو محدودیت عدم امکان انتخاب مجدد مدیران برای یک دوره دیگر و سایر مواردی که در آیین نامه اجرایی این قانون در حدود اختیارات دولت پیش بینی می شود.

ماده ۶۴ مکرر ۱۷- در کلیه اقدامات و برنامه‌هایی که دستگاههای اجرایی در مورد عمران روستایی و برنامه‌های آبادانی و آبیاری و بهبود وضع محصول و خرید فرآورده‌های کشاورزی و امثال آن اجرا می‌نمایند؛ انجام آن اقدامات و برنامه ها در حوزه عمل تعاونیهای تولیدی کار یا تعاونیهای تولید

دسته جمعی با موضوع فعالیت کشاورزی اولویت خواهد داشت؛ همچنین در مناطقی که تعاونیه‌های مذکور تشکیل می‌شود وزارت جهاد کشاورزی می‌تواند حق استفاده از اراضی ملی، دولتی و موات را بر اجرای طرح‌های مصوب در اختیار آنها بگذارد و یا به زارعانی که سهام کمتری را در اختیار دارند طبق آیین‌نامه اجرایی این قانون اختصاص دهد.

ماده ۶۴ مکرر ۱۸- در مناطق روستایی کشور که به علت حوادثی از قبیل زلزله، سیل، انهدام یا نقصان آب، وزارت و وزارت جهاد کشاورزی به منظور کمک به کشاورزان و عمران منطقه و بهبود امر زراعت، تشکیل تعاونی کشاورزی در قالب تعاونی تولیدی کار یا تولید دسته جمعی را لازم بدانند، حوزه عمل تعاونی را در محل و مساحتی که مناسب بدانند تعیین و عنداللزوم تملک کرده و بلافاصله اراضی و مستحدثات و اعیانی و قنوات و چاه‌های آب و وسایل آبیاری موجود در آن محدوده را در تصرف و اختیار تعاونی قرار خواهند داد. بهای اراضی و مستحدثات و اعیانی و قنوات و چاه‌های آب و وسایل آبیاری که در اختیار تعاونی قرار خواهد گرفت با رعایت تبصره ذیل همین ماده پرداخت می‌گردد. وزارتخانه‌های مذکور سهامداران تعاونی را از کشاورزانی که ممر معاش آنها منحصراً از طریق کشاورزی است و در منطقه روستایی سکونت داشته‌اند انتخاب و محل سکونت جدید و میزان سهام هر یک را متناسب با تعداد افراد خانوار و زراعت قبلی آنان معین می‌نماید. در صورتی که بنا به اطلاعات دریافتی از مراجع محلی فوت اشخاص مذکور رسماً اعلام گردد، سهام به صورت کلی به نام ورثه صادر و تودیع خواهد شد و پس از صدور گواهی حصر وراثت، ورثه حق استفاده از منافع سهام را خواهند داشت. وزارتخانه‌های مذکور می‌توانند از مقررات فوق در مورد زارعینی که اراضی زراعتی آنان در مخازن سدهای دولتی قرار بگیرد استفاده نمایند.

تبصره ۱- اراضی و مستحدثات و اعیانی و ماشین‌آلات کشاورزی و قنوات و چاه‌های آب و وسایل آبیاری واقع در حوزه عمل شرکتهای تعاونی کشاورزی در قالب تعاونی تولیدی کار یا تولید دسته جمعی در صورتی که در تاریخ تشکیل شرکت در مالکیت یا اجاره سهامداران نباشد با تصمیم وزارت جهاد کشاورزی به شرکتهای مذکور یا سهامداران دارای سهم کمتر واگذار می‌گردد. ترتیب ارزیابی این قبیل اراضی و مستحدثات و اعیانی و ماشین‌آلات و قنوات و چاه‌های آب و وسایل آبیاری و نحوه پرداخت بهای آنها نقداً بر اساس بند (۳) ماده (۵۰) قانون برنامه و بودجه کشور - مصوب ۱۳۵۰- و ضوابطی خواهد بود که در آیین‌نامه اجرایی مصوب هیئت وزیران پیش بینی خواهد شد.

تبصره ۲- در اجرای این قانون، ادارات ثبت و دفاتر اسناد رسمی نسبت به تنظیم اسناد و مأمورین انتظامی در جهت تصرف یا خلعید از محدوده مورد عمل شرکتهای تعاونی کشاورزی در قالب تعاونی تولیدی کار یا تولید دسته جمعی مکلفند دستور وزارت جهاد کشاورزی را بلافاصله پس از اعلام به مورد اجرا گذارند.

ماده ۷۸- مواد (۶۴) مکرر (۲۰) الی (۲۳) ذیل "فصل سیزدهم - نظارت بر بخش تعاونی" الحاق می‌شوند:

فصل سیزدهم - نظارت بر بخش تعاونی

ماده ۶۴ مکرر ۲۰- به منظور ایفای نقش حاکمیتی دولت در نظارت بر حسن اجرای این قانون و سایر قوانینی که در این قانون به آنها ارجاع شده و یا مرتبط با موضوعات این قانون باشند؛ نظارت بر اشخاص حقوقی بخش تعاونی بر عهده وزارت خواهد بود.

تبصره ۱- نحوه نظارت و رسیدگی به تخلفات تعاونی های سهامی عام که مشمول قانون بازار و اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران می شوند با رعایت مقررات قانونی، وفق آیین نامه ای است که به پیشنهاد مشترک وزارت و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران می رسد.

تبصره ۲- نظارت وزارت نافی اختیارات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در خصوص تعاونیهای اعتباری و بانکها و موسسات اعتباری در قالب شرکتهای تعاونی سهامی عام نیست.

تبصره ۳- چگونگی صدور مجوز و نحوه نظارت بر فعالیت فروشگاههای بزرگ، چندمنظوره یا زنجیره‌ای و فروشگاههای مجازی بخش تعاونی به موجب دستورالعمل اجرایی خواهد بود که توسط وزارت و وزارت صنعت، معدن و تجارت مشترکاً تهیه و به تصویب وزرای آنها خواهد رسید.

ماده ۶۴ مکرر ۲۱- اختیارات نظارتی وزارت که نسبت به اشخاص حقوقی بخش تعاونی اعمال می شود عبارتست از:

۱- نظارت بر مراحل تأسیس، ثبت، تغییر مواد اساسنامه، انتشار اوراق مشارکت، ادغام، تجزیه، تبدیل و انحلال از طریق صدور مجوز.

۲- تطبیق با قوانین و مقررات مربوط در خصوص تصمیمات مجامع عمومی، مدارک مربوط به صلاحیت هر یک از اعضای هیأت مدیره، مدیرعامل، بازرسان و مدیران تصفیه و تصمیمات و مدارکی که باید در مرجع ثبت شرکتهای به ثبت برسد.

بدین منظور تعاونیهای متعارف سطح اول و نیز شرکتهای تعاونی سهامی خاص که تابعه و یا وابسته به تعاونیها نباشند، موظفند همزمان با ارسال مدارک مذکور به مرجع ثبت یک نسخه نیز به وزارت ارسال نمایند. وزارت ظرف دو ماه از تاریخ دریافت مدارک و در صورت عدم دریافت مدارک ظرف دو ماه از تاریخ انتشار در روزنامه رسمی مدارک مربوط را بررسی و در صورت ملاحظه عدم انطباق با مقررات مربوط مراتب را به تعاونی مربوط و روزنامه رسمی اعلام خواهد کرد و تصمیمات متخذه با گذشت یک هفته از اعلام کتبی وزارت فاقد اعتبار خواهد بود. پس از انقضای مدت دو ماه ابطال تصمیمات مغایر قوانین و مقررات مربوط، توسط شورای صیانت یا مرجع قضایی امکان پذیر خواهد بود. سایر اشخاص حقوقی بخش تعاونی موظفند قبل از ارسال مدارک مذکور به مرجع ثبت، آنها را برای دریافت تاییدنامه به وزارت یا مرجع تعیین شده از سوی آن ارسال کنند.

۳- اعزام ناظر جهت حضور در جلسات مجامع عمومی، اخذ گزارش عملکرد و صورت های مالی، انجام بازرسی و حسابرسی جهت بررسی عملکرد؛ در صورت لزوم و صرفاً در آن دسته از اشخاص حقوقی بخش تعاونی که بدلیل خاصی به تشخیص وزیر ضروری باشد وزیر می تواند طی آیین نامه ای چارچوب ضوابط و یا فهرست اشخاص حقوقی مشمول تمام یا قسمتی از اختیارات این بند را ابلاغ کند. گزارش عملکرد و صورتهای مالی باید وفق مقررات قانونی و استانداردهای حسابداری تهیه و بر اساس چارچوب اعلامی وزارت گزارش دهی شود.

تبصره ۱- وزارت به منظور نظارت بر اشخاص حقوقی بخش تعاونی می تواند طبق آیین نامه ای که به تصویب وزیر خواهد رسید اجازه حسابرسی و نظارت بر اشخاص حقوقی بخش تعاونی عضو اتحادیه نظارت و توسعه مدیریت را برای دوره های معین با قابلیت تمدید برای ادوار بعدی به اتحادیه مذکور بدهد.

تبصره ۲- در صورتی که به تشخیص وزارت، در اقدام اتحادیه های تعاونی نظارت و توسعه مدیریت تخلفی ملاحظه شود، وزارت می تواند تاییدنامه یا مجوز صادره را ابطال کند. وزارت می تواند از مرجع ثبت و روزنامه رسمی در صورت لزوم بخواهد از ثبت موارد اعلامی خودداری و در صورتی که از تاریخ انتشار آگهی ثبت آن بیش از دو ماه نگذشته باشد ابطال آنرا اعلام کند و مرجع ثبت مکلف به اقدام طبق نظر وزارت خواهد بود.

تبصره ۳- در صورت عدم همکاری مشمولین نظارت با مأمورین اعزامی وزارت، شخص حقیقی مشمول نظارت و نیز هیأت مدیره و مدیرعامل شخص حقوقی مشمول نظارت مطابق ماده (۶۰۷) قانون مجازات اسلامی تحت عنوان تمرد نسبت به مأمورین دولت حسب درخواست وزارت مورد تعقیب قرار گرفته و مجازات خواهند شد.

ماده ۶۴ مکرر ۲۲- وزارت در صورت احراز ارتکاب تخلف هر شخص حقوقی بخش تعاونی از قوانین و مقررات حاکم بر بخش تعاونی طبق آیین نامه اجرایی این قانون مجاز به اقدامات زیر است:

۱- اعلام تخلف، صدور اخطاریه و دستور رفع عملیات خلاف مقررات

۲- درخواست برگزاری مجمع عمومی و یا دعوت برگزاری مجمع عمومی با رعایت تبصره (۱)

ماده (۳۳) مکرر (۱)

۳- تعلیق یا عدم صدور مجوز و یا تاییدنامه

۴- طرح شکایت و درخواست صدور حکم و مجازات، نزد شورای صیانت، محاکم صالحه و سایر مراجع قانونی در هر موضوع مورد نظارت و یا در هر موضوعی که ذینفعان اشخاص حقوقی بخش تعاونی حق شکایت داشته باشند.

۵- تعلیق حمایتها و امتیازات دولتی و عمومی تا تعیین تکلیف در شورای صیانت و یا دادگاه صالح

تبصره - دستگاههای اجرایی درخصوص تعلیق یا لغو یا برقراری مجدد امتیازات خاص اشخاص حقوقی بخش تعاونی مکلف به تبعیت از نظر وزارت خواهند بود.

ماده ۶۴ مکرر ۲۳- محل دایر شده تحت هر یک از عناوین اشخاص حقوقی بخش تعاونی و یا هر محلی که فعالیت تحت آن عنوان در آن صورت پذیرد و فاقد مدارک ثبت رسمی یا مجوز تأسیس باشد و نیز واحد شخص حقوقی بخش تعاونی در صورت انجام فعالیت یا انجام اقداماتی، غیر از آنچه در مجوز تأسیس و اساسنامه قانونی آن قید گردیده است؛ پس از گذراندن مراحل مندرج در آیین نامه اجرایی این قانون حسب درخواست وزارت به وسیله نیروی انتظامی تعطیل می گردد.

تبصره ۱- قبل از پلمب محل دایر شده، مهلت مناسب که حداکثر دو هفته خواهد بود به متخلف داده می شود تا کالاهای موجود در محل را تخلیه کند.

تبصره ۲- کسانی که پلمب یا لاک و مهر محل های تعطیل شده در اجرای این قانون را بشکنند و محل های مزبور را به نحوی از انحاء برای فعالیت در قالب تعاونی مورد استفاده مجدد قرار دهند، به مجازات های مقرر در قانون مجازات اسلامی در مورد فک پلمب و تصرف در اموال توقیف شده محکوم خواهند شد.

ماده ۷۹- یک فصل با عنوان "فصل چهاردهم - رسیدگی به تخلفات و جرایم بخش تعاونی" مشتمل بر مواد (۶۴) مکرر (۲۴) الی (۴۴) و تبصره های آنها به شرح زیر الحاق و مواد (۶۴) مکرر (۲۴) الی (۳۱) ذیل عنوان "بخش اول - رسیدگی به تخلفات بخش تعاونی" و مواد (۶۴) مکرر (۳۲) الی (۴۴) ذیل عنوان "بخش دوم- رسیدگی به جرایم بخش تعاونی" قرار می گیرند.

فصل چهاردهم- رسیدگی به تخلفات و جرایم بخش تعاونی

بخش اول- رسیدگی به تخلفات بخش تعاونی

ماده ۶۴ مکرر ۲۴- شکایات هر ذینفع ناشی از تخلفات هر شخص حقوقی بخش تعاونی یا هر یک از مدیران آن، ابتدا در همان شخص حقوقی و در صورت عدم رسیدگی به هر دلیل یا تخلف در رسیدگی در مرحله بعد در اتحادیه تعاونی نظارت و توسعه مدیریت که تعاونی عضو آن است بصورت کدخدامنشی و در صورت عدم حل اختلاف، در اتاق تعاون بصورت داوری قابل رسیدگی است. در صورت عدم رسیدگی به هر دلیل یا تخلف در رسیدگی توسط اتحادیه تعاونی نظارت و توسعه مدیریت و یا اتاق تعاون ذیربط یا بدلیل درخواست مجازات برای متخلف، شاکی می تواند از "شورای صیانت از ارزشهای تعاونی" که به اختصار "شورای صیانت" نامیده می شود تقاضای رسیدگی نماید.

ماده ۶۴ مکرر ۲۵- شوراها ی صیانت بصورت بدوی و تجدید نظر به تخلفات حرفه ای اشخاص حقوقی بخش تعاونی رسیدگی می کنند. هر شورای صیانت متشکل از سه عضو است؛ شامل یک نفر قاضی به انتخاب و معرفی رییس قوه قضائیه، دو صاحب نظر و متخصص در امور تعاون و امور مالی؛ یکی

به انتخاب وزیر و دیگری به انتخاب هیئت مدیره اتاق تعاون مرکزی. رئیس قوه قضائیه، وزیر و هیئت مدیره اتاق تعاون مرکزی، همزمان با اعضای اصلی، یک نفر علی البدل نیز انتخاب می کنند تا در غیاب عضو اصلی در جلسات شرکت نماید. مدت مأموریت اعضای اصلی و علی البدل دو سال است و انتخاب مجدد آنها بلامانع است.

تبصره ۱- شوراها ی صیانت هر استان و یا شهرستان، مرجع صالح برای رسیدگی به تخلفات اشخاص حقوقی بخش تعاونی ثبت شده در آن استان یا شهرستان است. از زمان لازم الاجراء شدن این قانون، رسیدگی به تخلفات اشخاص حقوقی بخش تعاونی، باستثنای مواردی که در قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران برای تعاونیهای سهامی عام پذیرفته شده در آن پیش بینی شده است، به موجب احکام این قانون صورت خواهد پذیرفت.

تبصره ۲- تصمیمات شورای صیانت با رای اکثریت اعضای صاحب رای حاضر در جلسه معتبر خواهد بود به شرطی که رای قاضی عضو، در آن موضوع مثبت باشد.

تبصره ۳- ریاست شوراها ی صیانت، با فرد معرفی شده از طرف وزیر خواهد بود و دبیرخانه و محل جلسات حسب مورد در حوزه ستادی و یا ادارات تابعه استانی یا شهرستانی وزارت مستقر است.

تبصره ۴- تا زمانی که اتاق تعاون مرکزی وضع خود را با این قانون تطبیق نداده باشد، وزیر عضو مورد نظر را موقتا معرفی خواهد کرد.

تبصره ۵ - در مواردی که اتاق تعاون مرکزی متشاکمی باشد، به جای عضو منتخب هیئت مدیره اتاق تعاون مذکور، عضو علی البدل منتخب وزیر در جلسات شرکت خواهد کرد.

ماده ۶۴ مکرر ۲۶- تخلفات قابل رسیدگی شامل هرگونه تخلف از احکام این قانون و سایر قوانین و مقررات مربوط، اساسنامه یا مصوبات مجامع عمومی یا مصوبات هیئت مدیره از جمله موارد زیر می باشد:

۱- پذیرش عضو یا سهامدار یا اخراج عضو بدون رعایت مقررات قانونی و اساسنامه مورد عمل

۲- پذیرش سمت های ارکان شخص حقوقی بخش تعاونی و یا انتخاب آنها بدون رعایت مقررات

موضوعه

۳- رفتار تبعیض آمیز بین اعضا

۴- ارایه گزارش خلاف واقع به مجمع عمومی یا تایید آن و یا هرگونه اطلاع رسانی خلاف واقع به

اعضا و سهامداران

۵- انجام هر اقدامی مغایر قانون و اساسنامه که موجب وارد شدن خسارت به شخص حقوقی

بخش تعاونی یا هریک از اعضا یا سهامداران آن شود.

۶- عدم برگزاری به موقع مجامع عمومی، سپری شدن از موعد مقرر برای تشکیل مجمع عمومی و یا انتخاب هیئت مدیره یا بازرسان و یا عدم تنظیم و تسلیم گزارشهای مالی به مجامع و سایر مراجع قانونی در موعد مقرر

۷- خودداری از انعکاس مواردی که باید به ثبت برسد یا ارایه مطالب خلاف واقع برای ثبت

۸- مبادرت به انتشار اوراق مشارکت قبل از اخذ مجوزهای لازم قانونی و یا بدون رعایت مقررات

موضوعه

۹- مبادرت هر شخصی حقوقی بخش تعاونی که بدون اخذ مجوز مربوط تصمیماتی را به ثبت برساند یا به اجرا درآورد.

۱۰- ممانعت عمدی از حضور عضو و یا سهامدار در فرآیند برگزاری مجامع شخص حقوقی بخش تعاونی.

۱۱- حضور غیر قانونی در جلسات مجامع عمومی بعنوان عضو و یا سهامدار یا نماینده آنها و هر نوع اقدام در جهت تسهیل این امر

۱۲- انجام یا ترک هرگونه اقدامی که منجر به عدم برگزاری بموقع مجمع عمومی یا ابطال تصمیمات آن گردد؛ از قبیل عدم رعایت تشریفات و فرآیند برگزاری مجامع عمومی و یا اعمال رای غیرقانونی در جلسات مذکور و یا فراهم نمودن زمینه برای تحقق این امور.

۱۳- تقسیم منافع شخص حقوقی بخش تعاونی با استناد به صورت های مالی غیر واقعی

۱۴- استنکاف از انجام وظایف توسط هیئت مدیره یا بازرسان جدیدالانتخاب، بنحوی که شخص حقوقی بخش تعاونی را با بحران مواجه کند.

۱۵- استنکاف هیئت مدیره، بازرسان، مدیر عامل و سایر عوامل اجرایی شخص حقوقی بخش تعاونی از ارایه اسناد و مدارک و اطلاعات خواسته شده توسط اتحادیه تعاونی نظارت و توسعه مدیریت مربوط یا وزارت و یا در اجرای دستورات آن و یا ممانعت از اجرای ماموریت آنها و یا عدم همکاری با مامورین اعزامی در فرآیند نظارت و بازرسی و حسابرسی.

۱۶- سوء استفاده هر شخص عالماً و عامداً از هرگونه اطلاعات، اسناد، مدارک یا گزارشهای خلاف واقع مربوط به اشخاص حقوقی بخش تعاونی.

۱۷- انجام هر فعل یا ترک فعل از طرف اعضای هیئت مدیره و یا مدیر عامل یا بازرسان سابق مغایر با منافع مادی یا معنوی تعاونی و یا عدم انجام تحویل و تحول قانونی شخص حقوقی بخش تعاونی و عدم تحویل اموال، اسناد، مهر و یا هر گونه اموال منقول و غیرمنقول متعلق به تعاونی به انتخاب شدگان بعدی.

۱۸- هر اقدامی یا قصوری که به حقوق اعضا و یا سهامداران لطمه وارد کند.

- ۱۹- از دست دادن نصاب تعداد اعضا، میزان سرمایه، حداقل و حداکثر میزان سهم و یا هرگونه نقص یا کوتاهی در انجام وظایف قانونی، اساسنامه ای یا قراردادی
- ۲۰- تمرد از اجرای آرای قطعی و قابل اجرای هیئت‌های داوری.
- ماده ۶۴ مکرر ۲۷- شورای صیانت به ترتیب مقرر در آیین نامه اجرایی، متناسب با میزان تخلفات اشخاص حقوقی بخش تعاونی از اختیارات زیر برخوردار است:
- ۱- ابطال تصمیمات و اقدامات خلاف قوانین و مقررات هر چند ثبت شده باشند.
 - ۲- ابطال هرگونه تصمیم در خصوص تأسیس، ادغام، تبدیل، تجزیه، انحلال و تغییر مواد اساسنامه که برخلاف قوانین و مقررات انجام و ثبت شده یا نشده باشد.
 - ۳- صدور حکم مبنی بر عدم فعالیت در یک زمینه یا منطقه خاص که برخلاف قوانین و مقررات در شرف انجام باشد.
 - ۴- دستور به اصلاح اساسنامه و صورتجلسات مجامع عمومی یا هیئت مدیره برای رفع تخلف
 - ۵- سلب تمام یا بخشی از حق الزحمه، پاداش، سود سهام و سایر دریافت‌های متخلفین که به ناحق دریافت شده یا بشود و دستور استرداد آنچه به ناحق دریافت شده باشد.
 - ۶- سلب تمام یا بخشی از مزایای عمومی و دولتی دریافت شده توسط شخص حقوقی بخش تعاونی در دوره تخلف و دستور استرداد آنچه به ناحق استفاده شده باشد.
 - ۷- عزل هریک یا تمام اعضای هیئت مدیره، مدیر عامل، دبیر یا دبیرکل و بازرسان متخلف در تعاونیهای توزیع و اتحادیه‌های تعاونی و اتاقهای تعاون
 - ۸- تعطیل فعالیت حداکثر برای مدت تا یکسال
 - ۹- تعیین جریمه نقدی از ده میلیون ریال تا یک میلیارد ریال
 - ۱۰- انحلال
 - ۱۱- صدور حکم به محرومیت از عضویت در هیئت مدیره، مدیر عاملی، دبیری یا دبیر کلی، بازرس قانونی و حسابرس در بخش تعاونی تا سه دوره یا تا ده سال
 - ۱۲- تلفیقی از دو یا چند مورد از موارد فوق
- تبصره ۱- مبادرت مؤسسه تعاونی به انتفاع تجاری ممنوع و در صورت اقدام، به مجازات نقدی از (۵۰٪) الی (۷۰٪) ارزش معامله نیز محکوم خواهد شد.
- تبصره ۲- آرای صادره مربوط به بند های (۱) تا (۷)، تعطیلی تا سه ماه و جرایم نقدی تا سی میلیون ریال، قطعی و لازم الاجرا و سایر آرا ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ به ذی‌نفع قابل تجدیدنظر است. این مدت برای اشخاص مقیم خارج دو ماه خواهد بود. در صورت عدم تجدید نظرخواهی در مدت یاد شده و همچنین در صورت تأیید تصمیمات شورای بدوی در شورای تجدید نظر، این تصمیمات قطعی و لازم الاجرا خواهد بود.

تبصره ۳ - شورای صیانت تجدیدنظر می‌تواند تصمیمات شورای بدوی را نقض یا عیناً تأیید یا حسب مورد آن را تعدیل یا اصلاح کند یا مستقلاً تصمیم دیگری بگیرد و تصمیمات آن قطعی و لازم‌الاجرا خواهد بود.

تبصره ۴ - شورای صیانت می‌تواند طرفین دعوا را برای ادای توضیحات دعوت نماید و همچنین طرفین و یا وکیل آنها بنا به تشخیص خود می‌توانند حضور داشته و یا با ارایه لایحه دفاعیه نسبت به ادای توضیحات در جلسه رسیدگی به پرونده مطروحه اقدام نمایند؛ در غیر اینصورت با توجه به مدارک و مستندات مضبوط در پرونده، تصمیم مقتضی خواهد گرفت.

تبصره ۵ - شورای صیانت می‌تواند، امور تحقیق و بازرسی را به مؤسسات تخصصی و اشخاص حقیقی و حقوقی متخصص که طبق قوانین خاص تشکیل و احراز صلاحیت شده اند، ارجاع کند.

تبصره ۶ - در صورتی که شوراها صیانت، در حین رسیدگی احراز نمایند که فعل ارتكابی و یا ترک فعلی از مصادیق جرایم عمومی می‌باشد، موظفند مراتب را برای پیگیری به مراجع قضایی نیز منعکس کنند. در هر حال ارسال پرونده به مراجع قضایی مانع از رسیدگی به تخلفات مربوط توسط شورای صیانت نخواهد بود.

تبصره ۷ - پنجاه درصد از عواید ناشی از جرایم مذکور در این ماده، بعد از واریز به خزانه دولت، در قالب بودجه های سنواتی در اختیار وزارت قرار خواهد گرفت تا صرف هزینه های شوراها صیانت و سایر امور مربوط به نظارت و رسیدگی به تخلفات بخش تعاونی شود.

ماده ۶۴ مکرر ۲۸ - دبیرخانه هر شورای صیانت موظف است اجرای آرای شورا را حسب مورد از مراجع ذیصلاح و مدیران و بازرسان اشخاص حقوقی بخش تعاونی پیگیری نماید و نتیجه را به شورای صیانت اطلاع دهد. دوایر اجرای احکام مدنی دادگستری، ضابطان دادگستری، دستگاههای اجرایی و واحدهای تابعه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و بانکها مکلف به همکاری در اجرای اختیارات وزارت در این قانون و آرای شوراها صیانت می‌باشند.

تبصره ۱ - در مواردی که اجرای رای مستلزم اقداماتی از سوی شخص حقوقی باشد، هیئت مدیره مسئول انجام آن خواهد بود.

تبصره ۲ - استنکاف از پرداخت جرایم قطعی مورد حکم شورای صیانت به عهده محکوم الیه است و چنانچه محکوم الیه شخص حقوقی بخش تعاونی باشد و از پرداخت آن استنکاف نماید، بعد از اخطار کتبی (۱۵) روزه دبیرخانه شورای صیانت، محل فعالیت های شخص حقوقی مورد رای به درخواست دبیرخانه، توسط نیروی انتظامی تا زمان پرداخت پلمب خواهد شد.

ماده ۶۴ مکرر ۲۹ - اعضای هیأت مدیره، مدیر عامل، حسابرس و بازرس قانونی هر شخص حقوقی بخش تعاونی و ارزش یابان، مسئول جبران خسارات وارده به سهامداران، اعضا، اشخاص ثالث یا شخص حقوقی بخش تعاونی هستند که در اثر قصور، تقصیر یا تخلف از موازین قانونی و مقررات حاکم بر آن یا

بدلیل ارایه اطلاعات ناقص و خلاف واقع که ناشی از فعل یا ترک فعل آن ها باشد متضرر گردیده اند. خسارت دیدگان می توانند حداکثر ظرف یک سال پس از تاریخ کشف تخلف به شورای صیانت شکایت کنند؛ مشروط بر این که بیش از سه سال از تخلف نگذشته باشد و فقط اشخاصی که قبل از کشف و اعلام تخلف ذینفع باشند، می توانند مطالبه خسارت نمایند. چنانچه تخلفات مذکور حسب قانون جرم محسوب شود، مرتکب مشمول مجازاتهای مربوط نیز خواهد بود.

ماده ۶۴ مکرر ۳۰- اشخاص حقیقی و حقوقی خسارت دیده از تخلفات حرفه ای اشخاص حقوقی بخش تعاونی، می توانند حداکثر ظرف یک سال از زمان قطعیت تصمیمات شورای صیانت به منظور جبران خسارت به دادگاه صلاحیتدار دادخواست بدهند. دادگاه ضمن رعایت مقررات این قانون در صورتی به دادخواست رسیدگی می کند که خواهان رونوشت رای قطعی شورای صیانت را به دادخواست مذکور پیوست کرده باشد.

تبصره- در مواردی که تصمیمات شورا جنبه عمومی داشته باشد پس از قطعیت از طریق جرایم کثیر الانتشار منتشر می شود و اشخاص ثالث ذینفع می توانند با اخذ گواهی از شورای صیانت مبنی بر شمول تصمیم مذکور بر آنها، دادخواست خود را به دادگاه صلاحیتدار بدهند. صدور حکم به جبران خسارت، منوط به ارایه گواهی مذکور است و دادگاه در صورت درخواست خواهان مبنی بر تقاضای صدور گواهی با صدور قرار، تا اعلام پاسخ شورا از رسیدگی خودداری می نماید. رسیدگی به درخواستهای موضوع این تبصره در دادگاهها خارج از نوبت خواهد بود.

ماده ۶۴ مکرر ۳۱- احکام موضوع مواد (۵۵)، (۵۶)، (۶۰) و (۷۳) و تبصره آن و مواد (۷۸) تا (۸۴) و تبصره های آنها در قانون اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی در خصوص شورای رقابت، برای شورای صیانت موضوع این قانون نیز برقرار است. آیین نامه اجرایی نحوه رسیدگی به تخلفات اشخاص حقوقی بخش تعاونی توسط شورای صیانت، از جمله مصادیق سایر تخلفات که در این قانون نامی از آنها برده نشده است و نیز میزان مجازاتها و جرایم متناسب، نحوه بازرسی، تحقیق، ثبت استعلامات، وصول شکایات و سایر موارد، به پیشنهاد مشترک وزارت و وزارت دادگستری حداکثر ظرف شش ماه به تصویب هیئت وزیران می رسد.

ماده ۸۰- ماده (۱۲۶) قانون شرکتهای تعاونی به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۳۲) الحاق و در آن، عبارت "در این قانون" به واژه "قانونی" و نیز واژه "شرکت" به عبارت "شخص حقوقی بخش تعاونی" اصلاح می شود.

ماده ۸۱- ماده (۱۲۷) قانون شرکتهای تعاونی به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۳۳) الحاق و در آن، واژه "هزار" به واژه "میلیون" اصلاح و دو تبصره به شرح زیر به آن الحاق می شود.

تبصره ۱- مدیران اشخاص حقوقی بخش تعاونی که به منظور پنهان داشتن وضعیت واقعی، صورتهای مالی غیرواقعی به مجمع عمومی ارایه یا منتشر کرده باشند، به حبس تعزیری از شش ماه تا هجده ماه محکوم خواهند شد.

تبصره ۲- هرگاه بازررس هر شخص حقوقی بخش تعاونی در گزارشهای خود راجع به اوضاع آن، به مجمع عمومی آگاهانه اطلاعات خلاف واقع بدهد یا این گونه اطلاعات را تصدیق کند به حبس تعزیری از شش ماه تا دو سال محکوم خواهد شد. این مجازات قابل تبدیل به جزای نقدی نمی باشد.

ماده ۸۲- ماده (۱۲۹) قانون شرکتهای تعاونی به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۳۴) الحاق و در آن، عبارت "شرکت یا اتحادیه" به عبارت "شخص حقوقی بخش تعاونی" اصلاح می شود.

ماده ۸۳- ماده (۱۳۰) قانون شرکتهای تعاونی به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۳۵) الحاق و در آن، واژه "شرکت" به عبارت "شخص حقوقی بخش تعاونی" و عبارت "شرکتهای تعاونی" به عبارت "اشخاص حقوقی بخش تعاونی" و نیز واژه "هزار" به واژه "میلیون" اصلاح می شود.

ماده ۸۴- ماده (۶۴) مکرر (۳۶) به شرح زیر الحاق می شود:

ماده ۶۴ مکرر ۳۶- ارتکاب هر یک از اعمال زیر جرم محسوب و مرتکب حسب مورد به مجازات قانونی مربوط محکوم می شود:

۱- هر یک از مدیران که اموال، دارایی ها و امکانات شخص حقوقی بخش تعاونی را با سوء استفاده از اختیارات خود، بر خلاف منافع آن برای مقاصد شخصی یا برای شرکت یا مؤسسه دیگری که خود به طور مستقیم یا غیرمستقیم در آن ذینفع می باشد و یا با تبانی با هر شخص دیگری مورد استفاده قرار دهد؛ علاوه بر بازپرداخت منافع حاصله و جبران خسارت وارده، به حبس تعزیری از سه ماه و یک روز تا سه سال و نیز به محرومیت از تصدی مدیریت هر شخص حقوقی بخش تعاونی و غیرتعاونی به مدت سه برابر حبس محکوم خواهد شد.

۲- مدیران اشخاص حقوقی بخش تعاونی که بدون رعایت تشریفات و ترتیبات مقرر مبادرت به تقسیم سود و مزاد برگشتی کنند؛ علاوه بر جبران خسارت، به جزای نقدی ده میلیون ریال تا صد میلیون ریال و محرومیت یک تا سه سال از مدیریت اشخاص حقوقی بخش تعاونی و غیرتعاونی محکوم می شوند و در صورتی که سود توزیع شده بین سهامداران "موهوم" باشد مدیران مزبور به حبس تعزیری از یک سال تا سه سال نیز محکوم می شوند.

ماده ۸۵- ماده (۱۲۸) قانون شرکتهای تعاونی به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۳۷) الحاق و در آن، عبارت "شرکتها و اتحادیه های تعاونی" به عبارت "اشخاص حقوقی بخش تعاونی" و عبارت "شرکت یا اتحادیه" به عبارت "شخص حقوقی بخش تعاونی" و عبارت

"در ماده ۲۴۱ قانون مجازات عمومی" به عبارت " ماده (۶۷۴) قانون مجازات اسلامی" اصلاح و تبصره ماده نیز به شرح زیر اصلاح می شود:

تبصره - رسیدگی به اتهام هر یک از کارکنان دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و مواد (۱)، (۲)، (۳)، (۴) و (۵) قانون محاسبات عمومی قانون محاسبات عمومی کشور که بر حسب وظیفه سمت نظارت یا ارشاد اشخاص حقوقی بخش تعاونی را دارند تابع قوانین و مقررات مربوط خواهد بود.

ماده ۸۶- ماده (۶۴) مکرر (۳۸) به شرح زیر الحاق می شود.

ماده ۶۴ مکرر ۳۸- ارتکاب هر یک از اعمال زیر جرم محسوب و مرتکب حسب مورد به مجازات قانونی مربوط محکوم می شود:

۱- شخصی که اوراق بهادار و یا وجوه شخص حقوقی بخش تعاونی را که برای انجام معامله به وی سپرده شده، برخلاف مقررات و به نفع خود یا دیگران مورد استفاده قرار دهد به مجازاتهای مقرر در ماده (۶۷۴) قانون مجازات اسلامی محکوم می شود.

۲- اشخاصی که اطلاعات خلاف واقع یا مستندات جعلی را به وزارت و یا اتحادیه تعاونی نظارت و توسعه مدیریت و یا مرجع ثبت شرکتها ارائه نمایند یا تصدیق کنند و یا اطلاعات، اسناد و یا مدارک جعلی را در تهیه گزارشهای موضوع این قانون مورد استفاده قرار دهند، علاوه بر جبران خسارات وارده حسب مورد به مجازاتهای مقرر در قانون مجازات اسلامی نیز محکوم خواهند شد.

۳- در معاملات سهام تعاونیهای متعارف هر کس اسرار اشخاصی را که بر حسب وظیفه از آنها مطلع شده یا در اختیار وی قرار دارد، بدون مجوز افشاء نماید به مجازاتهای مقرر در ماده (۶۴۸) قانون مجازات اسلامی محکوم خواهند شد.

۴- عدم اجرای آرای قطعی شورای صیانت توسط اعضای هیئت مدیره و نیز اشخاصی که به موجب آرای مذکور محکوم شدهاند، مشمول مجازات موضوع ماده (۵۷۶) قانون مجازات اسلامی بوده و مستوجب عزل از سمت و نیز پرداخت جزای نقدی از ده میلیون ریال تا دویست میلیون ریال خواهند بود.

ماده ۸۷- ماده (۶۴) مکرر (۳۹) به شرح زیر الحاق می شود:

ماده ۶۴ مکرر ۳۹- ارتکاب هر یک از اعمال زیر جرم محسوب و مرتکب حسب مورد به مجازات قانونی مربوط محکوم می شود:

۱- اگر کسی به رغم ممنوعیت های قانونی، عضویت در هیئت مدیره و یا مدیریت عاملی یا سمت بازرس شخص حقوقی بخش تعاونی را بپذیرد یا آن را استمرار دهد به محض کشف موضوع، از سمت مذکور منعزل و تا پنج سال نمی تواند سمتهای مذکور را در اشخاص حقوقی بخش تعاونی به عهده بگیرد.

۲- چنانچه مدیر عامل یا عضو هیئت مدیره شخص حقوقی بخش تعاونی به رغم حکم شورای صیانت مبنی بر محرومیت از تصدی مدیریت یا عزل وی، آگاهانه چنین حکمی را نقض نماید؛ به تقاضای هر ذینفع، مرجع قضایی صالح، مدیر متخلف را به حبس از شش ماه تا دو سال محکوم می نماید و این مجازات قابل تبدیل به مجازاتهای دیگر نخواهد بود.

۳- محرومان از حقوق اجتماعی موضوع این فصل از قانون، هرگاه به اموری بپردازند که به حکم شورای صیانت یا دادگاه از آن ممنوع شده اند، به محرومیت از حقوق اجتماعی تا دو برابر مدت محرومیت پیشین و نیز جزای نقدی از دویست میلیون ریال تا پانصد میلیون ریال محکوم می شوند. ماده ۸۸- مواد (۶۴) مکرر (۴۰) و مکرر (۴۱) به شرح زیر الحاق می شود:

ماده ۶۴ مکرر ۴۰- مقررات اساسنامه و تصمیمات مجامع عمومی به هیچ عنوان نمی تواند حق سهامداران و یا اعضا را در مورد طرح شکایت علیه مدیران محدود کند.

ماده ۶۴ مکرر ۴۱- شورای صیانت و دادگاه حسب مورد به شرکت و معاونت در تخلفات و جرایم موضوع این فصل رسیدگی می کند؛ هرچند متهم، شریک یا معاون یا مدیر شخص حقوقی نباشد. مجازات شریک، همان مجازات متخلف یا مجرم اصلی است و معاون به حداقل مجازات مقرر محکوم خواهد شد.

ماده ۸۹- ماده (۱۳۱) قانون شرکتهای تعاونی و تبصره آن به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۴۲) و تبصره آن الحاق و به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۶۴ مکرر ۴۲- وزارت در پیگیری جرائم و تخلفات مربوط به اشخاص حقوقی بخش تعاونی در حکم ذینفع و از پرداخت هزینه های دادرسی معاف است.

ماده ۹۰- ماده (۱۳۲) قانون شرکتهای تعاونی به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۴۳) الحاق و به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۶۴ مکرر ۴۳- پس از صدور کیفرخواست در مورد جرائم مربوط به اشخاص حقوقی بخش تعاونی، مراتب از طرف مرجع قضایی به شخص حقوقی بخش تعاونی مربوط اعلام می شود و در این صورت متهم از سمت خود در آن شخص حقوقی برکنار می گردد. اشخاصی که به این ترتیب برکنار می شوند تا زمانی که رای قطعی برائت آنها صادر نشده باشد، نمی توانند به سمت هیئت مدیره، مدیر عامل، دبیر، دبیرکل و بازرس هیچ شخص حقوقی در بخش تعاونی انتخاب شوند؛ مشروط به آنکه مدت رسیدگی از پنج سال تجاوز نکند.

ماده ۹۱- ماده (۶۴) مکرر (۴۴) به شرح زیر الحاق می شود:

ماده ۶۴ مکرر ۴۴- مجازات های حبس در نظر گرفته شده برای اشخاص حقیقی در این قانون در مورد اشخاص حقوقی به ازای هر روز زندان به مجازات نقدی سیصد هزار ریال تبدیل می شود. همچنین مجازات های نقدی مذکور در این قانون برای اشخاص حقیقی درباره اشخاص حقوقی به

میزان دو تا چهار برابر میزان مقرر است. مجازات اشخاص حقوقی مانع از مجازات اشخاص حقیقی مرتکب جرم نخواهد شد.

ماده ۹۲- ماده (۶۵) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره های آن حذف می شوند.

ماده ۶۵- مأموریت ایفای نقش حاکمیتی دولت در توسعه بخش تعاون و تحقق اهداف بخش تعاونی در چارچوب اصول قانون اساسی و سیاستهای کلی نظام، مشتمل بر راهبری ترویج فرهنگ و دانش تعاون؛ تشکیل و توسعه هر یک از انواع اشخاص حقوقی بخش تعاونی؛ حمایت از بخش تعاونی و بهبود دسترسی اشخاص حقوقی بخش به مجوزها، منابع و امکانات سرمایه گذاری و بازارهای نهایی؛ ارتقاء کارآمدی بخش تعاون، متکی بر تقویت ارزشها و هویت تعاونی و نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات حاکم بر بخش تعاونی و اشخاص حقوقی بخش تعاونی برعهده وزارت است.

ماده ۹۳- بعد از ماده (۶۵)، ماده (۶۵) مکرر به شرح زیر الحاق می شود:

ماده (۶۵) مکرر - در اجرای تبصره (۱) بند (و) ماده (۹) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، صندوق ضمانت سرمایه گذاری تعاون به عنوان یک موسسه اعتباری که به صورت سهامی خاص اداره می شود و صد در صد آن متعلق به دولت می باشد، برای تضمین سرمایه گذاریها، تسهیلات اعتباری، معاملات، مطالبات و تعهدات اشخاص حقوقی بخش تعاونی فعالیت می نماید. مفاد تبصره های (۲)، (۳) و (۴) ماده (۷) و مفاد ماده (۸) قانون چگونگی اداره صندوق ضمانت صادرات ایران - مصوب ۱۳۷۵ - و نیز معافیتهای مالیاتی آن صندوق به صندوق ضمانت سرمایه گذاری تعاون نیز تسری می یابد. مدیر عامل و اعضای هیئت مدیره به پیشنهاد وزیر (رئیس مجمع عمومی) و تصویب مجمع عمومی صندوق برای مدت پنج سال منصوب می شوند. وزیر می تواند مدیر عامل را عزل نماید.

تبصره ۱ - اساسنامه صندوق مذکور به پیشنهاد وزارت و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران می رسد.

تبصره ۲- صندوق یادشده تابع این قانون در موارد پیش بینی نشده تابع قانون تجارت و اصلاحات بعدی آن خواهد بود.

تبصره ۳- صندوق می تواند در تاسیس اشخاص حقوقی بخش تعاونی که موضوع فعالیت یا هدف مشابه آن داشته باشند مشارکت کند؛ در اینصورت میزان مشارکت صندوق حداکثر تا (۴۹٪) سهام آنها خواهد بود و موظف است ظرف سه سال سهم خود را به آنها واگذار نماید.

تبصره ۴- قراردادهای تنظیمی صندوق ضمانت تعاون و صندوقهای موضوع تبصره (۱) این ماده از جمله صندوقهای تعاونی ضمانت که با مشارکت و یا حمایت آن تشکیل خواهند شد با متقاضیان در حکم اسناد لازم الاجرا می باشد.

تبصره ۵- صندوق در حدودی که خسارت پرداخت می کند در مقابل اشخاصی که مسئول وقوع خسارت هستند در وصول مطالبات خود قائم مقام ذینفع خواهد بود.

ماده ۹۴- ماده (۶۶) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

۱- در صدر ماده عبارت "وزارت تعاون" به "وزارت در حوزه تعاون" اصلاح می شود.
 ۲- بندهای (۱)، (۲)، (۴)، (۷)، (۸)، (۹)، (۱۷)، (۲۶)، (۲۷)، (۲۸)، (۲۹) و (۳۰) به شرح زیر اصلاح می شوند:

۱- اجرای آن قسمت از قانون و مقررات در رابطه با بخش تعاونی و یا هر یک از انواع اشخاص حقوقی بخش تعاونی که مربوط به دولت می شود و سیاست گذاری و نظارت بر حسن اجرای این قانون و سایر قوانین و مقرراتی که اختصاصاً به بخش تعاونی و یا هر یک از انواع اشخاص حقوقی بخش تعاونی مربوط باشد.

۲- تهیه لوایح، آیین نامه های اجرایی، تصویب نامه های هیئت وزیران، اسناد توسعه و بسته های اجرایی برنامه ها و سایر مقرراتی که در حوزه مأموریت و وظایف، نیاز به تصویب در مراجع قانونی داشته باشد؛ مشارکت در تهیه و پیشنهاد مقررات در سایر موارد مرتبط؛ از جمله مشارکت در تهیه و تدوین مقررات صادرات و واردات کشور؛ تهیه، تصویب و ابلاغ آیین نامه ها، دستورالعملها و سایر مقررات پیش بینی شده قانونی؛ از جمله تهیه و ابلاغ اساسنامه ها و آیین نامه های نمونه (مقررات عمومی متحدالشکل) برای هر یک از انواع اشخاص حقوقی بخش تعاونی.

۴- هماهنگی حمایت از بخش تعاون در جهت دستیابی سهل تر و سریعتر اشخاص حقوقی بخش تعاونی به زمین و زیربنای فیزیکی، مجوزها، منابع مالی و اعتباری ارزی و ریالی، سرمایه خارجی، دانش فنی روز، اطلاعات و ارتباطات، نیروی انسانی ماهر و کارآمد، مواد اولیه و وسایل و کالاهای مورد نیاز، بازارهای نهایی (داخلی و خارجی) و نظایر اینها.

۷- حمایت از بخش تعاونی از طریق روشهایی از قبیل اعطای کمکهای بلاعوض، وجوه اداره شده، فنی و اعتباری، یارانه و سایر کمکها؛ اعمال معافیتها و تخفیفهای مالیاتی، تعرفه ای و نظایر اینها؛ ارائه تسهیلات اعتباری حمایتی به وسیله موسسات مالی کشور؛ مشارکت و سرمایه گذاری در تعاونیها و نیز انتقال سهم الشرکه دولت به بخش تعاونی.

۸- سیاستگذاری، برنامه ریزی و حمایت از گسترش و توسعه انواع اشخاص حقوقی بخش تعاونی و شهرکها و مجتمع های بزرگ تعاونی و نیز گسترش حضور بخش تعاون در فعالیتهای بزرگ و گسترده. تبصره - به منظور گسترش حضور بخش تعاون در فعالیتهای بزرگ و گسترده، شرکتهای دولتی و سازمانهای توسعه ای و نهادها و موسسات عمومی غیردولتی موظفند در انجام سرمایه گذاری مشترک و مشارکت با بخشهای غیردولتی وفق آیین نامه ای که به پیشنهاد مشترک وزارت و وزارت صنعت، معدن و تجارت به تصویب هیئت وزیران می رسد، به بخش تعاونی تقدم دهند.

- ۹- پیشنهاد منابع بودجه ای مورد نیاز و پیگیری تصویب و تخصیص آن و مصرف منابع حمایت از بخش تعاونی در موارد پیش بینی شده قانونی از قبیل اعطای کمکهای بلاعوض، وجوه اداره شده، کمکهای فنی و اعتباری، یارانه و سایر منابع بودجه عمومی.
- ۱۷- تقویت استقلال و خودگردانی تعاونی ها و انسجام بخش تعاونی از طریق راهبری منع مداخله دولت در امور اجرایی و مدیریتی تعاونیها و تقویت شبکه سازی و یکپارچگی های عمودی و افقی در بخش تعاون و افزایش تعاملات و معاملات بین آنها.
- ۲۶- انجام وظایف به عنوان رئیس مجمع عمومی بانک توسعه تعاون و صندوق ضمانت سرمایه گذاری تعاون وابسته به وزارت و تقویت منابع و خدمات آنها.
- ۲۷- عضویت، مشارکت در تصمیم گیریها و همکاری با سازمانهای تخصصی و بین المللی و منطقه ای و دو جانبه در حوزه تعاونیها در چارچوب قوانین مربوط به نمایندگی از طرف دولت.
- ۲۸- صدور مجوز و تأیید نامه در موارد پیش بینی شده.
- ۲۹- ترغیب و سیاستگذاری درخصوص ادغام شرکتهای تعاونی توزیعی با یکدیگر و اتحادیه های تعاونی توزیعی با همدیگر.
- ۳۰- تعیین خط مشی و برنامه ریزی در جهت تقویت توانمندیها و کارآمدی اشخاص حقوقی بخش تعاونی با تأکید بر "رشد شاخص های ناظر بر تعداد اعضا، هویت تعاونی و اهداف موردنظر"، تنظیم حمایت از تعاونی ها در جهت رشد شاخص های مذکور و نیز تعیین و معرفی تعاونی های برتر به طور سالانه براساس آن شاخص ها.
- ۳- در بند (۵) واژه "تعاونیها" به عبارت "اشخاص حقوقی بخش تعاونی" اصلاح و عبارت "و همچنین بین اتحادیه های تعاونی" حذف می شود.
- ۴- در بند (۶) عبارت "با همکاری" به عبارت "از طریق" اصلاح و عبارت "و صنعتی" حذف می شود.
- ۵- در بند (۱۰) واژه "راهبری" به ابتدای جمله اضافه می شود.
- ۶- در بندهای (۱۱) و (۱۲) واژه "راهبری" به ابتدای جمله اضافه و واژه "تعاونیها" به عبارت "اشخاص حقوقی بخش تعاونی" اصلاح می شود.
- ۷- در بندهای (۱۳)، (۱۴) و (۱۵) واژه "تعاونیها" به عبارت "اشخاص حقوقی بخش تعاونی" اصلاح می شود.
- ۸- در تبصره بند (۲۳)، عبارت "، سهم بخش تعاون از تسهیلات بانکی را تعیین کند." جایگزین عبارت "نسبت به اعطای وام و کمکهای لازم به تعاونیها اقدام نماید." می شود.
- ۹- یک بند به عنوان بند (۳۱) به شرح زیر اضافه می شود:
- ۳۱- سایر امور پیش بینی شده در این قانون."

۱۰- ذیل ماده (۶۶) سه تبصره به شرح زیر الحاق می شود:

تبصره ۱- ایجاد هماهنگی بین دستگاههای اجرایی در توسعه بخش تعاونی و جلب حمایتها در مرکز و استانها از طریق کارگروهی خواهد بود که ترکیب اعضا و وظایف و اختیارات آن به پیشنهاد وزارت به تصویب هیئت وزیران می رسد. دبیرخانه کارگروه در وزارت (مرکز و استانها) مستقر خواهد بود.

تبصره ۲- وظایف تصدی گری بخش تعاون در چارچوب آیین نامه اجرایی بند (ج) ماده (۱۲۴) قانون برنامه پنجم توسعه برعهده تشکلهای بخش تعاونی خواهد بود. چگونگی تنظیم رابطه دولت و تشکلهای تعاونی که عهده دار وظایف تصدی گری دولت شده یا خواهند شد، وفق آیین نامه ای خواهد بود که به پیشنهاد وزارت و با همکاری معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور به تصویب هیئت وزیران می رسد.

تبصره ۳- منابع وجوه اداره شده و تسهیلات قابل اعطای بانکهای دولتی و صندوقهای تخصصی و تسهیلات حمایتی قابل اعطای بانکهای غیردولتی و نیز منابع ارزی قابل تخصیص که به بخشهای غیردولتی اختصاص می یابد در خصوص اشخاص حقوقی بخش تعاون با معرفی وزارت اعطا می شود.
ماده ۹۵- "فصل شانزدهم - سایر مقررات" بلافاصله بعد از ماده (۶۶) و تبصره های آن قرار می گیرد. ماده (۶۷) و مواد بعدی ذیل فصل مذکور قرار می گیرند.

ماده ۹۶- ماده (۶۷) قانون به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می شود:

ماده ۶۷- آیین نامه های اجرایی این قانون و نیز مواردی که نیازمند آیین نامه اجرایی باشد و پیش بینی نشده باشد ظرف شش ماه توسط وزارت تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۱- انجام امور حاکمیتی مربوط به بخش تعاونی و هر یک از اشخاص حقوقی بخش تعاونی بر عهده وزارت بوده و آیین نامه نحوه همکاری وزارت و سایر دستگاههای اجرایی در ارتباط با بخش تعاونی به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۲- اجرای این قانون و نظارت در خصوص شرکتها و اتحادیه های تعاونی کشاورزی و روستایی موضوع مواد (۲۷ مکرر ۱) و (۲۷ مکرر ۲) و شرکتهای تعاونی تولید دسته جمعی کشاورزی موضوع تبصره های (۱) و (۲) ماده (۲۶) این قانون، در چارچوب سیاستهای توسعه بخش تعاونی (مصوبات هیئت وزیران و کارگروه توسعه بخش تعاونی) بر عهده وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی) خواهد بود. بدین منظور اختیارات نظارتی وزارت، موضوع فصل سیزدهم این قانون در خصوص تعاونیهای مذکور برعهده وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی) است و نیز تدوین مقررات پیش بینی شده در این قانون که مرجع تصویب آن وزیر یا وزارت باشد، اختصاصاً برای تعاونیهای مذکور، وزیر یا وزارت جهاد کشاورزی با مشارکت وزارت خواهد بود. در سایر موارد تدوین مقررات پیش بینی شده در این قانون که مرتبط با تعاونیهای مذکور نیز باشد بر عهده وزارت و با همکاری وزارت جهاد کشاورزی خواهد بود.

ماده ۹۷- ماده (۶۸) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره آن حذف می شود:

ماده ۶۸ - مبالغ مندرج در این قانون به تناسب نرخ تورم اعلام شده به وسیله بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران هر سه سال یک بار به پیشنهاد وزیر و تصویب هیئت وزیران تعدیل می شود. تعدیل مبالغ مندرج در آیین نامه های اجرائی این قانون نیز به تناسب نرخ مذکور، حداقل هر سه سال یک بار از تاریخ تصویب آنها الزامی است.

ماده ۹۸- ماده (۶۹) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۶۹ - شرکتها و اتحادیه های تعاونی و اتاقهای تعاون با ابلاغ این قانون، تابع آن خواهند بود و موظفند حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن آن، اساسنامه خود را با آن تطبیق دهند و پس از تأیید وزارت، تغییرات اساسنامه خود را به ثبت برسانند؛ در غیر این صورت متخلف محسوب و نیز از مزایای بخش تعاونی برخوردار نخواهند بود و در صورت گذشت یکسال از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، وزارت می تواند دعوت به تشکیل مجمع عمومی فوق العاده نماید تا در خصوص تطبیق مواد اساسنامه و یا انحلال تصمیم گیری شود. مجمع عمومی مذکور مجاز به اتخاذ تصمیم دیگری نخواهد بود.

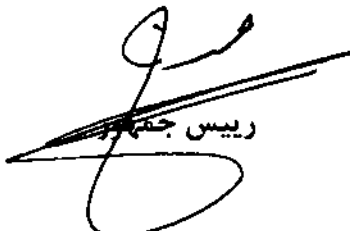
ماده ۹۹- ماده (۷۰) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

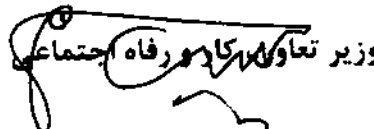
ماده ۷۰- به منظور تمرکز ردیفهای مرتبط با بخش تعاونی در قوانین بودجه سالیانه کل کشور باید فصلی تحت عنوان "فصل تعاون" ایجاد گردد و ردیف شکل گیری و توانمندسازی تعاونی ها موضوع بند (ز) ماده (۹) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی و سایر ردیفها و اعتبارات مربوط به بخش تعاونی در آن پیش بینی شود.

ماده ۱۰۰- ماده (۷۱) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۷۱ - در موارد عدم تصریح حکم خاص در خصوص شرکتها و اتحادیه های تعاونی و اتاقهای تعاون، مقررات قانون تجارت راجع به شرکتهای سهامی خاص به آنها نیز تسری می یابد. از تاریخ تصویب و لازم الاجرا شدن این قانون، قانون شرکتهای تعاونی، مواد (۱۹۰) تا (۱۹۴) قانون تجارت و مواد مغایر در سایر قوانین خاص و عام ملغی می شوند. تا زمانی که در قوانین بعدی نسخ و یا اصلاح مواد و مقررات این قانون صریحا و با ذکر نام این قانون و ماده مورد نظر قید نشود، معتبر خواهد بود.

ماده ۱۰۱- پس از تصویب مواد اصلاحی در قانون، شماره فصل ها و مواد با حذف عبارات مکرر، به ترتیب اعداد صحیح اصلاح می شود و اصلاحات مذکور در متن مواد و تبصره ها نیز اعمال می شود. هیئت ریسه مجلس شورای اسلامی موظف است پس از تصویب این قانون نسبت به اعمال اصلاحات در قانون بخش تعاونی اقتصادی جمهوری اسلامی ایران و اصلاح ترتیب فصول و شماره مواد و تنظیم آنها اقدام نماید.

رئیس جمهور

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی